

Compact M 03

ИНСТРУКЦІЯ ЗА МОНТАЖ И ЕКСПЛУАТАЦІЯ

v.1.0.0 /Software version/

СЪДЪРЖАНИЕ

ИКОНИ С ИНСТРУКЦИИ.....	3
Съкращения.....	3
Използване на това ръководство.....	3
Изтичане на сервизен договор.....	3
НАЧАЛНО РЪКОВОДСТВО.....	4
Указания за правилна работа.....	4
ХАРАКТЕРИСТИКИ.....	5
ВЪНШЕН ВИД НА УСТРОЙСТВОТО.....	5
Смяна на хартиена ролка.....	6
Дисплей.....	6
Индикаторни икони.....	6
Клавиатура.....	6
БУТОНИ.....	7
Параметри.....	9
ОСНОВНИ ФУНКЦИИ.....	9
РЕЖИМ ПРОГРАМИРАНЕ.....	10
ПРОГРАМИРАНЕ НА СИСТЕМНИ ПАРАМЕТРИ.....	11
Връзка на ФУ с Bluetooth barcode scanner.....	25
Клиентски QR баркод.....	27
ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАТА И ЧАС.....	27
ПРОГРАМИРАНЕ НА КЛИШЕ.....	27
ПРОГРАМИРАНЕ ИМЕ И ПАРОЛА НА ОПЕРАТОРИ.....	28
ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАНЪЧНИ СТАВКИ.....	29
ПРОГРАМИРАНЕ НА ДЕПАРТАМЕНТИ.....	30
ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ.....	31
ПРОГРАМИРАНЕ НА ВИДОВЕ ПЛАЩАНИЯ.....	32
ПРОГРАМИРАНЕ НА КОМЕНТАРНИ РЕДОВЕ.....	34
ФИСКАЛИЗАЦИЯ.....	34
РЕЖИМ РЕГИСТРАЦИЯ.....	35
ПРОДАЖБА ПО СВОБОДНА ЦЕНА КЪМ ДЕПАРТАМЕНТ.....	39
ПРОДАЖБА ПО АРТИКУЛИ.....	40
ПРОДАЖБА С ПОВТОРЕНИЕ.....	41
ПРОДАЖБА С УМНОЖЕНИЕ /КОЛИЧЕСТВО/.....	42
ПРОДАЖБА С НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ ОТСТЪПКИ/НАДБАВКИ.....	42
НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ ОТСТЪПКИ НАД МЕЖДИННА СУМА.....	43
ПРОДАЖБА С НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ ОТСТЪПКИ/НАДБАВКИ.....	45
НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ ОТСТЪПКИ НАД МЕЖДИННА СУМА.....	46
НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ НАДБАВКИ НАД МЕЖДИННА СУМА.....	47
КОРЕКЦИЯ.....	48
ПРИКЛЮЧВАНЕ НА КАСОВАТА БЕЛЕЖКА И ПЛАЩАНЕ.....	51
ПОВТОРЕНИЕ НА КАСОВА БЕЛЕЖКА.....	52
СЛУЖЕБНО ВЪВЕДЕНИ И ИЗВЕДЕНИ СУМИ.....	52
ПЕЧАТ НА КОМЕНТАРНИ РЕДОВЕ.....	53
РАЗШИРЕНА КАСОВА БЕЛЕЖКА /ФАКТУРА/.....	54
СТОРНО.....	58
РЕЖИМ ОТЧЕТИ.....	65
РЕЖИМ ФИСКАЛНА ПАМЕТ.....	71
РЕЖИМ ФИСКАЛЕН ПРИНТЕР - РС.....	83
Работа с Bluetooth.....	84
ГРЕШКИ НА ЕКАФП.....	87
ВГРАДЕН GPRS ТЕРМИНАЛ /ДАНЪЧЕН ТЕРМИНАЛ/.....	91

ИКОНИ С ИНСТРУКЦИИ

- ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: Ситуации, които може да причинят нараняване на Вас или другите около Вас

- ВНИМАНИЕ: Ситуации, които може да причинят повреда на устройството или друго оборудване

- ЗАБЕЛЕЖКА: Забележки, съвети за използване или допълнителна информация

Съкращения

ФУ – фискално устройство; ЕКАФП – Електронен касов апарат с фискална памет;
BC – Баркод; РС – Персонален компютър;
Дпт – Департамент; ОП – Оперативна памет;
Арт – Артикул; ФП – Фискална памет; Межд. сума – Междинна сума;

Използване на това ръководство

Този документ дава възможност да разберете как да работите с фискално устройство. Можете да програмирате всички параметри на ФУ. Лесно и удобно да създавате фискални бележки. С помощта на определени функции може да издавате различни видове отчети и да извлечате необходимата за Вас информация. С функциите на устройството може да работите, както от самото устройство, така и от приложна програма.

ЕКАФП отговаря изцяло на изискванията на Наредба Н-18 на Министерството на Финансите.

Изтичане на сервизен договор

След като се закупи нов касов апарат от дистрибутор или производител на фискални устройства, той би следвало да е със сервизен договор за техническо обслужване. Когато изтече този период, следва договорът за сервиз да бъде подновен с цел безпроблемната работа на фискалното устройство.

Процедурата е следната:

1. Преди настъпване на датата, на която изтича договорът за сервизно обслужване касовия апарат започва да "подсеща" за събитието, като след всеки издаден Z отчет изписва "ВНИМАНИЕ! ИЗТИЧАЩ СЕРВИЗЕН ДОГОВОР".
2. Ако договорът е изтекъл на всеки дневен отчет отдолу има надпис "ИЗТЕКЪЛ СЕРВИЗЕН ДОГОВОР", което е предпоставка за при евентуална проверка собственикът да бъде санкциониран за това.
3. Необходимо е собственикът на апарата да се свърже със сервизна фирма, която да издаде нов договор за сервиз.

На дисплея ще излиза надпис: Сервизен договор. Натиснете .

НАЧАЛНО РЪКОВОДСТВО

Указания за правилна работа

1. Използвайте само адаптери, одобрени от производителя. Несертифицираните адаптери могат да повредят касовия апарат или да влошат електромагнитната съвместимост.
2. Използвайте само батерии, одобрени от производителя. При необходимост от смяна обърнете се към оторизиран сервиз.
3. Батериите задължително трябва да се зареждат поне веднъж месечно.
4. Старайте се да зареждате батериите, когато те са почти изтощени. Не изключвайте външното захранване, преди батериите да са напълно заредени, тъй като това скъсява техния живот и намалява капацитета им. Този ефект е присъщ на батериите и не се дължи на несъвършенство на касовия апарат.
5. Не поставяйте касовия апарат в близост до отоплителни уреди. Не допускате заливане с течности. Пазете го от дъжд, влага, малки деца, гризачи и домашни любимци.
6. Не подлагайте апарата на удари и вибрации. Пазете го от прах и мръсотия.
7. Ако касовият апарат е бил изложен на ниски температури и бъде внесен в топло помещение, има опасност по вътрешните му части да кондензира влага. В такъв случай изчакайте един час, преди да го включите.
8. Фирмата производител препоръчва:
При прехвърлянето на по-големи количества данни да се използва USB /кабелен интерфейс/.

1. Предоставяйте батериите за рециклиране, когато това е възможно. Изхвърляйте ги на подходящи места. Никога не ги изхвърляйте в огън. Това ще доведе до експлозия.
2. Да се избягва продължителното излагане на апарата на пряка слънчева светлина. Не го съхранявайте и не работете с апарата извън рамките на температурния обхват, който е посочен в документацията.
3. Пазете кабелите от прищипване, усукване и огъване. Не поставяйте върху тях тежки предмети.
4. Не почиствайте корпуса с разтворители (например коресилин и спирт). Използвайте леко навлажнена с вода кърпа от мек материал.

1. Избягвайте поставянето в непосредствена близост до касовия апарат на мобилни телефони и други източници на електромагнитно излъчване, особено по време на работа.
2. Не дърпайте кабелите, когато искате да ги извадите. Хванете ги за конекторите и ги издърпайте внимателно.
3. Не допускате попадането на метални предмети (например винтове и кламери) в комуникационните портове на касата. Това може да доведе до късо съединение и повреда на порта.
4. В никакъв случай не отваряйте батериите. Те съдържат токсични вещества и са опасни за здравето.

ХАРАКТЕРИСТИКИ

Захранване

ЕКАФП Compact M 03 е предназначен за работа със захранване USB (Външен адаптер).

Преди да започнете работа , включете ФУ да се зарежда не по-малко от 2 часа през USB (Външен адаптер).

Температурен диапазон

Температурен диапазон - от -15°С до +45° С;

Габаритни размери

Габаритни размери на касовия апарат: 195 x 180 x 65 мм

ВЪНШЕН ВИД НА УСТРОЙСТВОТО

Опция	
	K005-4P-DB9M-RJ11-10 /mini4P- DB9Male -RJ11 / - баркод – везна 15S
	K002-4P-DB9F10 /mini4P USB – DB9F/ - COM PC
	K011-4P-RJ-10 / mini 4P-RJ11 / - везна 15S
	K012-4P-RJ-10 /mini 4P-RJ11 / - везна DSV6
	K013-стерео жак 3,5мм – метален сейф

Смяна на хартиена ролка

При работа с ЕКАФП се използва следната хартиена лента за клиентски касови бележки:

- Тип на хартията - термо хартия
- Дебелина на хартията - 0,05 +0,01 / -0.005 мм
- Ширина на хартията - 57 ±0,5 мм
- Външен диаметър на ролката - 55 мм

При появата на цветна лента върху хартиената ролка, същата е препоръчително да се подмени, както и да се извади шпулата, която е останала от старата ролка.

- 1 Повдигнете капака палеца на капака, докато го отворите / фиг. 1/.
  - 2 Поставете хартиената ролка / фиг. 2/.
  - 3 Затворете капака като извадите началото на клиентската лента през отвора / фиг. 3/.
- ⇔ Натиснете капака надолу до щракване /фиг.3/.

фиг. 1

фиг. 2

фиг. 3

Дисплей

Операторски дисплей - LCD графичен, 132/48 pix

Клиентски дисплей - LCD графичен, 132/24 pix

Индикаторни икони

ниво на GSM сигнала

показва заряда на батерията

показва наличие на външно захранване, LTE-4G

Клавиатура

При въвеждане на текст се използва клавиш **QTY** – за превключване на малки/главни букви, а при задържане на клавиша се въвеждат цифри.

Клавиш **PLU/REV** – за превключване на кирилица/латиница.

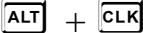

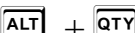

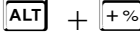

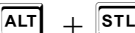

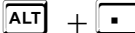

Възможно е не всички символи и малки букви да не се изобразяват на дисплея, но се печатат в бележка.

БУТОНИ

	Включване /изключване на ФУ.
	Преход между режимите.
	Задейства алтернативната функция на натиснатия с него клавиш.
	Отчет по департаменти в режими Четене и Нулиране.
	Придвижване на хартиената ролка.
	Корекция в режим Регистрация, както и изтриване на символ в режим Програмиране, Периодичен отчет в режим Четене и Нулиране.
	Предходна корекция в режим Регистрация. Анулиране на бележка пусната от РС - 3 пъти.
	Приключване на бележка пусната от РС - 3 пъти.
	Въвежда значение " . "

	Потвърждаване на пароли във всички режими. Въвеждане на свободна цена в режим Регистрация, Програмиране на касиер в режим Програмиране и отчет по касиер в режими Четене и Нулиране.
	Показване на дата и час преди парола в режим Регистрация.
	Продажба на артикул в режим Регистрация, Отчет по артикули в режим Отчети /Z и X отчети/, Програмиране на артикул в режим Програмиране.
	Програмиране на вид плащане в режим Програмиране;
	Потвърждаване на всичко /системни параметри, нови стойности на всички нови програмирани данни/; Индицира и разпечатва междинна сума в режим Регистрация , отчет по стокова наличност в режим Четене/без нулиране/ и Нулиране/с нулиране/. Въвеждане на типа отчет от ФП в режим ФП.
	Въвеждане на количество в режим Регистрация, За програмиране на дан.ставки в режим Програмиране.
	Програмиране на дата/час в режим програмиране.
	Въвеждане на цифрови данни в ЕКАФП в режим Регистрация.
	Въвежда процентна отстъпка, сл.изведени суми в режим Регистрация, програмиране на клише в режим Програмиране.
	Програмиране на Коментарни редове в режим Програмиране. Въвежда процентна надбавка, сл.въведени суми в режим Регистрация
	Програмиране на системни параметри в режим Програмиране; 2ри Вид Плащане в режим Регистрация.
	3ти Вид Плащане в режим Регистрация
	Избор на плащане в режим Регистрация.
	Изтрива индикацията и съобщенията за грешка, изтрива цял ред.
	Издаване бон към фактура и дата на тази фактура

01	Програмиране данни за департамент 1 в режим Програмиране.
TL	В режим Нулиране - Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет

Параметри

- Данъчни групи - 8
- Оператори - 20
- Артикули - 30 000
- Департаменти - 50+8

ОСНОВНИ ФУНКЦИИ

За да започнете работа, натиснете и задръжте клавиш **ⓘ**. Фискалното устройство може да работи с 6 режима. Преход от един режим към друг се осъществява с **M**

- Регистрация_____
- Четене_____
- Нулиране_____
- Програмиране_____
- Фискална памет_____
- РС_____

С помощта на клавиш **M** можете да преминавате от един режим в друг. За да влезете във всеки един режим и да работите с него се използват пароли.

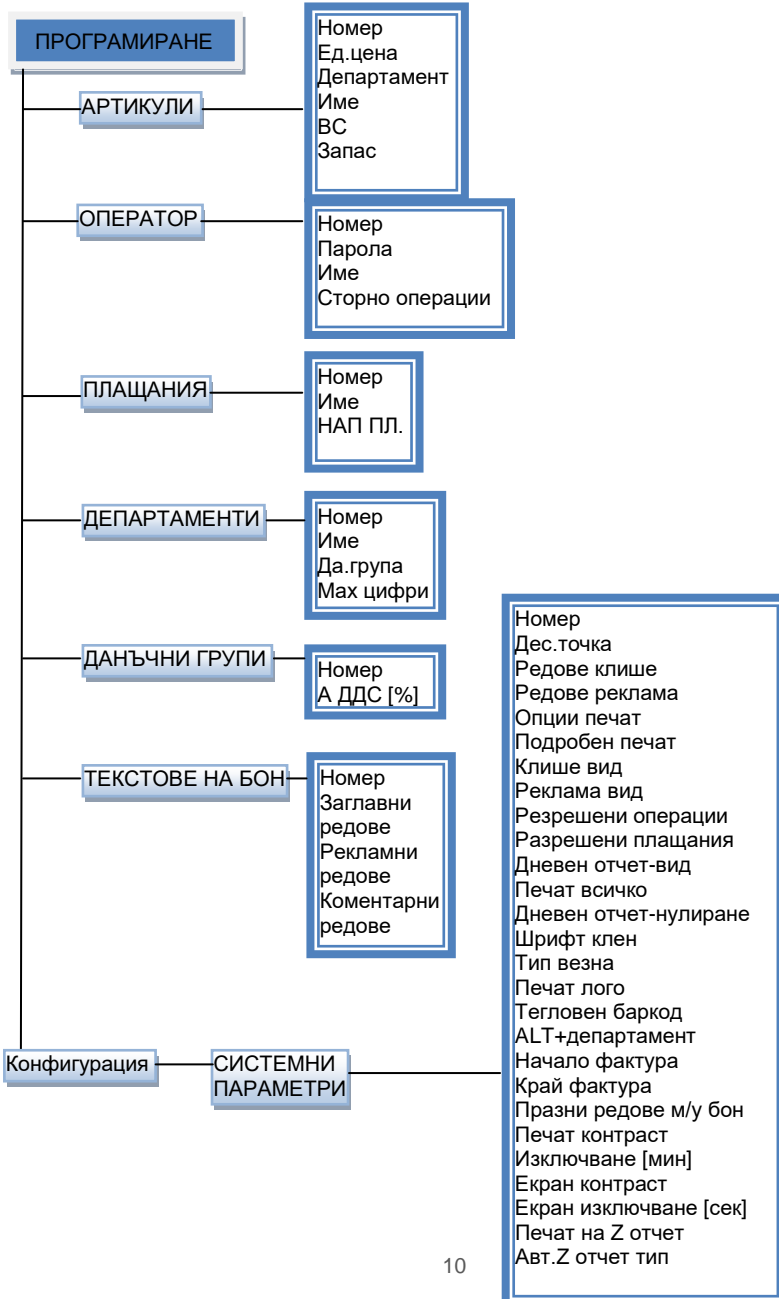
Пароли по подразбиране

Парола по подразбиране	Режим
9 9 9 9 CLK	Програмиране
9 9 9 9 CLK	Фискална памет
9 9 9 9 CLK	РС
8 8 8 8 CLK или 9 9 9 9 CLK	Четене
8 8 8 8 CLK или 9 9 9 9 CLK	Нулиране

РЕЖИМ РЕГИСТРАЦИЯ	
Оператор	Парола
1	1 CLK
2	2 CLK
3	3 CLK
4	4 CLK
5	5 CLK
6	6 CLK
7	7 CLK
8	8 CLK
9	9 CLK
10	1 0 CLK
11	1 1 CLK
12	1 2 CLK
13	1 3 CLK
14	1 4 CLK
15	1 5 CLK
16	1 6 CLK
17	1 7 CLK
18	1 8 CLK
19	8 8 8 8 CLK
20	9 9 9 9 CLK

РЕЖИМ ПРОГРАМИРАНЕ

Този режим дава възможност да програмирате, както артикули, данни за оператори, плащания, департаменти, данъчни групи, текстове на бон , така и системни параметри.

За да влезете в този режим натиснете бутон **M**, докато на дисплея се визуализира Програмиране. Въведете паролата по подразбиране и потвърдете с **CLK**.

M Програмиране 9 9 9 9 **CLK** Прогр.

При въвеждане на грешна парола, натиснете **C**, въведете правилната и продължете работа.

ПРОГРАМИРАНЕ НА СИСТЕМНИ ПАРАМЕТРИ

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

№	Име	Разряд	Възможни стойности	Необходим отчет
1	Десетична точка	[1]	0, 2	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет и пер.отчет с нулиране, отчет по Оператори с нулиране, отчет по Артикули с нулиране
2	Редове клише	[1]	2,3...6	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
3	Редове реклама	[1]	0, 1, 2	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
4	Опции печат	[1,2,3,4]	[1] Празен ред след клише [2] Празен ред след Булстат [3] Празен ред след реклама [4] Отпечатва се разделителна линия преди общата сума	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
5	Подробен печат	[1, 2]	[1] Печат на информация по дан. групи в края на бона [2] Подробен печат на продажбите в бона	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
6	Клише вид	[1,2,3,4,5,6]	Печат на редовете в началото на бона с двойна ширина	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
7	Реклама вид	[1, 2,]	Печат на редовете в края на бона с двойна ширина	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет

				фискалната памет
8	Разрешаване операции	[1,2,3,4,5]	[1] Процентна надбавка [2] Стойностна надбавка [3]Процентна отстъпка [4] Стойностна отстъпка [5] Корекция	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
9	Разрешаване плащания	[1,2,3,4]	Броят се от дясно наляво. Не може да се забрани плащане в брой	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
10	Дневен отчет - вид	[1,2,3]	[1] Отчет по артикули [2] Отчет по оператори [3] Отчет по департаменти	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
11	Печат всичко	[1,2]	[1] Отчет по оператори [2] Отчет по департаменти	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
12	Дневен отчет – нулиране	[1,2,3]	[1] Периодичен отчет [2] Отчет по артикули [3] Отчет по оператори	Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет
13	Шрифт КЛЕН	[1]	0-стандартен; 1- сбит	Няма
14	Тип везна	[1]	0-RS не работи с везна 1-Протокол за "BIMKO" 2-Протокол за "Daisy"	Няма
15	Печат лого	[1]	0 - не се печата, 1 до 144 -брой редове от логото, които се печатат	Няма
16	Тегловен баркод	[1,2,3,4]	[1]Начална позиция на номера на артикула [2] Брой позиции на номера на артикула [3]Начална позиция на количеството [4]Брой позиции на количеството	Няма
18	ALT+департамент	[1]	от 4 до 46	Няма
19	От № #	[1]	Диапазон фактури – начало - от 1 до 9999999999	Няма
20	До № #	[1]	Диапазон фактури – край - от 0 до 9999999999	Няма
21	Празни реда	[1]	1 -50	Няма
22	Печат контраст		0 до 9 - по-големите стойности водят до по-наситен печат, но при работа на батерии водят до по-бързото им изтощаване	Няма
23	Изключване [мин]		0-240	Няма

24	Екран контраст	[1]	3-7	Няма
25	Екран изключване [сек]		0-59	Няма
26	Печат на Z отчет	[1,2,3,4]	[1,2]-час, [3,4] - минути	Няма
27	Авт.Z отчет тип	[1, 2]	[1] Задължителен печат на генериран Z отчет [2] Служебен пренос на пари в следваща смяна	Няма

Ако желаете да програмирате определен системен параметър, не е нужно да преминавате през всички параметри, за да стигнете до този, който ще промените. За целта влезте в режим Програмиране и въведете парола. Въведете номер на системен параметър и натиснете **[F4]**

За да промените данните на някой от системните параметри е нужно да пуснете отчети в режим Нулиране, както е описано в таблица 4.

Когато програмирате данни за оператор, артикул, департамент, клише или нови стойности на системните параметри и не сте пуснали необходимия отчет, то на дисплея ще се визуализира надпис със съответна грешка.

Какво трябва да направите:

- Натиснете бутон **[F4]**, за да видите номера на грешката;
- Проверете в таблицата с грешки - какво означава тя;
- Натиснете **[C]**, за да я изчистите, след което продължете работата.

Поява на грешка, преглед, изчистване и продължаване на работа.

Ако искате да промените данни за системен параметър 2 / Редове клише / и не сте пуснали да се разпечата Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране, то на дисплея ще се визуализира следния надпис:

ДН.ОТЧЕТ

Натиснете **[F4]**, за да видите номера на грешката.

Грешка91

91	ДН.ОТЧЕТ	Не е нулиран дневният финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет	Натиснете [C] пуснете дн фин.отчет с нулиране и запис във фискалната памет
----	----------	--	---

Проверете в таблица 5 какво означава:

- Натиснете бутон **[C]**, за да изчистите грешката.

- Излезте от режима с **M**.
  - Изберете режим Нулиране с бутон **M**
  - Въведете парола и потвърдете с **CLK**
  - Натиснете **TL**, за да разпечатате дневен отчет с нулиране.
- Сега вече можете да програмирате новите данни на системния параметър в режим Програмиране.

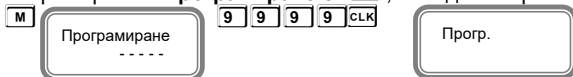
По този описан начин, можете да променяте данни на:

- останалите системни параметри;
- оператори;
- артикули;
- департаменти;
- клише
- данъчни ставки.

В режим Регистрация също могат да се визуализират грешки на дисплея. Натиснете **TL**, за да видите номера на грешката. За целта проверете грешките в таблица 5, направете това, което е описано за тази грешка и довършете работа.

За целта следвайте инструкциите:

Изберете режим **Програмиране** с **M**, въведете парола и потвърдете с **CLK**

Натиснете **PR**, за да програмирате **Системни параметри**.

Параметър 1 - показва работа на ФУ с цели или дробни числа.

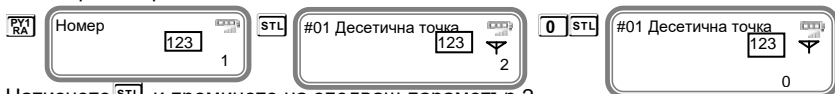

Стойността по подразбиране е 2 – работа на ФУ с десетична точка.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет, отчет по оператори, отчет по артикули и периодичен отчет в режим Нулиране.

Ако желаете да работите с цели числа, то натиснете **0** от клавиатурата, потвърдете с **STL**

При промяната ще се разпечата бележка, на която ще бъде описана новата стойност на този параметър.

Натиснете **STL** и преминете на следващ параметър 2.

Параметър 2 - показва, колко реда могат да бъдат програмирани като редове на клише в началото на всяка бележка.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

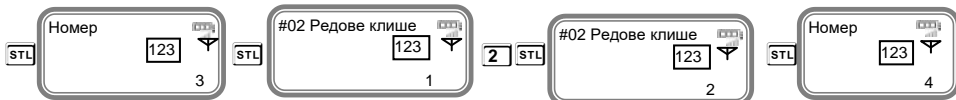
Стойностите, които приема са от 2 до 6. По подразбиране стойността е 2. Това означава, че ще бъдат програмирани само 2 реда. Ако желаете да бъдат програмирани само 3 реда в началото на бележката, то въведете числото **3**, потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 3.

С този параметър 3 се програмират брой редове в края на всяка бележка /реклама/.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Възможните стойности, които приема са 0,1 и 2. Въведете число от клавиатурата, например **2**. Това означава, че сте избрали два реда за програмиране на реклама. Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 4

Този параметър 4, показва опциите за печат.

Преди да промените стойностите, пуснете Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Функцията се състои от 4 разряда, като всеки разряд показва какво е възможно да се печата на касовата бележка, както следва:

[1] Празен ред след клише

[2] Празен ред след БУЛСТАТ

[3] Празен ред след реклама

[4] Отпечатва се разделителна линия преди общата сума

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

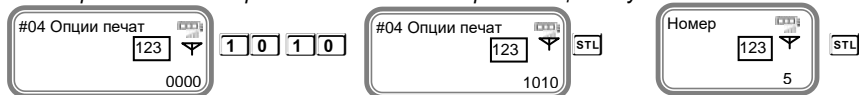
Ако избраните от Вас стойности на този параметър са 0000, то това означава, че тези описани опции няма да се отпечатат на бележката. Но ако сте избрали стойности 1010, то това означава следното:

1 – Разрешен празен ред след клише – **печата се**

0 – Забранен празен ред след БУЛСТАТ – **НЕ СЕ ПЕЧАТА**

1 – Разрешен празен ред след реклама – **печата се**

0 – Забранен печат на разделителна линия преди общата сума – **НЕ СЕ ПЕЧАТА**

Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 5.

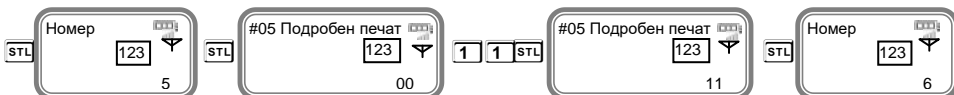
Системен параметър 5 служи за подробен печат.

Потвърдете с **STL** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

За да можете да променяте тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Тук разрядите са 2. Имате възможност да печатате информация по данъчни групи в края на бона с 1ви разряд и с 2ри разряд да печатате подробно продажбите в бона. Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 – Забранява

При въведени стойности 11 за този параметър, Вие **разрешавате** печат на описанието на двата разряда. При въведени стойности 10, то имате **разрешение** за печат на 1ви разряд и **забрана** за печат на 2ри разряд. Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 6.

Параметър 6 за вид на клише.

За да можете да променяте тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Потвърдете с **STL** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Функцията се състои от 6 разряда. Стойността по подразбиране е 111111. Всеки разряд показва номер на ред от клишето, който ще се печата с двойна ширина в началото на всяка бележка.

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

Ако сте избрали следните стойности 100110, то това означава следното:

1 - Първи ред разрешава да бъде отпечатан с двойна ширина на буквите;

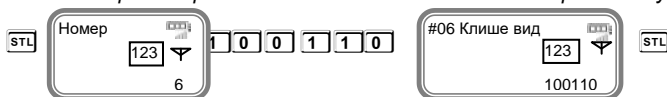
0 - Втори ред забранява да се печата с двойна ширина на буквите;

0 - Трети ред забранява да се печата с двойна ширина на буквите;

1 - Четвърти ред разрешава да бъде отпечатан с двойна ширина на буквите;

1 - Пети ред разрешава да бъде отпечатан с двойна ширина на буквите;

0 - Шести ред забранява да се печата с двойна ширина на буквите.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 7.

Параметър 7 - вид на реклама.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Функцията се състои от 2 разряда. Стойността по подразбиране е 11. Всеки разряд показва номер на ред от рекламата, който ще се печата с двойна ширина в края на всяка бележка.

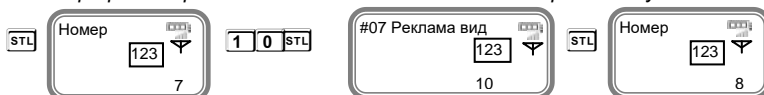
Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

Ако сте избрали следните стойности 10, то това означава следното:

1 - Първи ред разрешава да бъде отпечатан с двойна ширина на буквите;

0 - Втори ред забранява да се печата с двойна ширина на буквите.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 8.

Параметър 8 за разрешаване на операциите.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Функцията се състои от 5 разряда. Стойността по подразбиране е 11111. Всеки разряд показва кои от следните операции ще бъдат забранени/разрешени в режим

Регистрация:

[1] Процентна надбавка [2] Стойностна надбавка

[3] Процентна отстъпка [4] Стойностна отстъпка [5] Корекция

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

Ако сте избрали следните стойности 11001, то това означава следното:

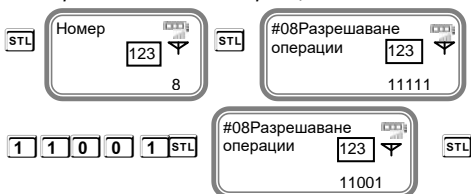
1- Разрешен печат на процентна надбавка в касовата бележка;

1- Разрешен печат на стойностна надбавка в касовата бележка;

0- Забранен печат на процентна отстъпка в касовата бележка;

0- Забранен печат на стойностна отстъпка в касовата бележка

1- Разрешен печат на корекция в касовата бележка.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 9.

Параметър 9 за разрешаване на плащания.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Функцията се състои от 4 разряда. Стойността по подразбиране е 1111. Всеки разряд показва кои от следните операции ще бъдат забранени/разрешени в режим

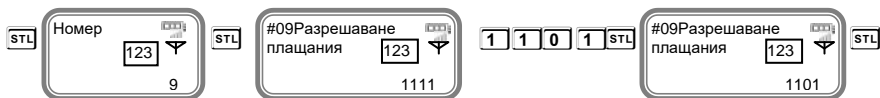
Регистрация:

[1] Плащане [2] Плащане с КРЕДИТ [3] Плащане с НЗОК [4] Плащане в брой Евро

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява
НЕМОЖЕ ДА СЕ ЗАБРАНИ ПЛАЩАНЕ В БРОЙ!!!

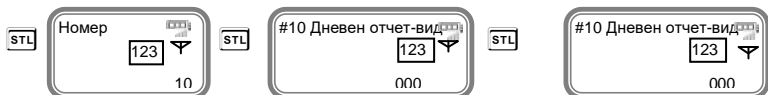

Ако сте избрали следните стойности 1101, то това означава следното:
 1-Разрешен печат на плащане; 1- Разрешен печат на плащане с КРЕДИТ;
 0- Забранен печат на плащане с НЗОК ; 1- Разрешен печат на плащане.

Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 10.

Този параметър 10 показва какви допълнителни данни можете да печатате в дневния отчет и периодичния отчет.

Потвърдете с **STL** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

За да можете да променяте тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Функцията се състои от 3 разряда. Стойността по подразбиране е 000. Всеки разряд показва кои от следните операции ще бъдат забранени/разрешени:

[1] Отчет по артикули [2] Отчет по оператори [3] Отчет по департаменти

Системният параметър има значение, когато дневният фин. отчет е пуснат от клавиатурата на касата. Ако този отчет се изпълнява по команда от РС, текущият отчет се разпечатва и нулира според указаното в командата. Ако РС-то не укаже тези променливи, то се ползват данните, записани в системните параметри.

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

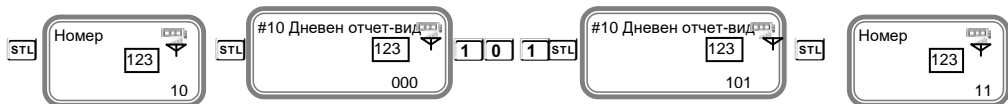

Ако сте избрали следните стойности 101, то това означава следното:

1- Разрешен печат на отчет по артикули в дневния финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет;

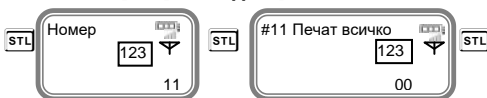
0- Забранен печат на отчет по оператори в дневния финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет;

1- Разрешен печат на отчет по департаменти в дневния финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет.

Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 11.

Параметър 11, който показва разрешени/забранени нулеви данни, по които няма натрупвания в отчет по оператори и по департаменти.

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър. Функцията се състои от 2 разряда.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Стойността по подразбиране е 00. Всеки разряд **показва** кои от следните операции ще бъдат забранени/разрешени с нулеви данни:

[1] Отчет по оператори; [2] Отчет по департаменти

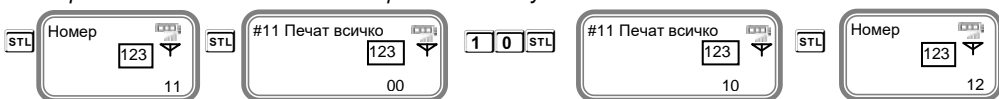
Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

Ако сте избрали следните стойности 10, то това означава следното:

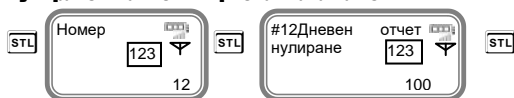
1- Разрешен печат на отчет по оператори с нулеви данни;

0- Забранен печат на отчет по департаменти с нулеви данни.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 12.

Параметър 12 - показва кой отчет ще бъде нулиран заедно с дневния финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет.

За да можете да промените тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Стойността по подразбиране е 100. Всеки разряд показва кои от следните операции ще бъдат забранени/разрешени:

[1] Периодичен отчет

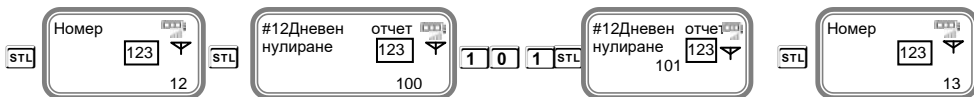
[2] Отчет по артикули

[3] Отчет по оператори

Системният параметър има значение, когато дневният финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет е пуснат от клавиатурата на касата. Ако този отчет се изпълнява по команда от PC, текущият отчет се разпечатва и нулира според указаното в командата. Ако PC-то не укаже тези променливи, то се ползват данните, записани в системните параметри.

Възможни стойности: 1 – Разрешава; 0 - Забранява

Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 13.

Параметър 13 – показва с какъв шрифт можете да печатате КЛЕН.

Потвърдете с **STL** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

За да можете да променяте тази стойност, трябва предварително да сте пуснали Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет в режим Нулиране.

Функцията се състои от 1 разряд. Стойността по подразбиране е 1. Приема стойности 0 или 1. Тя показва с какъв шрифт ще се печата КЛЕН.

[0] Стандартен шрифт [1] Сбит шрифт

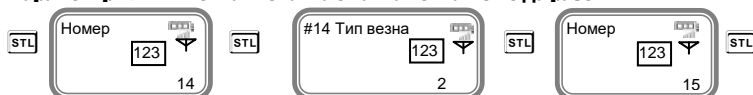

Ако сте избрали стойност 1, то това означава, че КЛЕН ще се печата с двойно по-малък шрифт.

Ако сте избрали стойност 0, то това означава, че КЛЕН ще се печата със стандартен шрифт.

Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 14.

Параметър 14 - Тип везна - показва с каква везна може да работи ФУ

Потвърдете с **STL** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Стойността по подразбиране е 2. Приема стойности 0,1,2,3. Всяка стойност е работа с различен вид везна.

[0] RS2 не работи с везна [1] Протокол за “BIMKO” [2] Протокол за “Daisy” [3] MyPos

Ако сте избрали стойност 0, то това означава, че RS2 не работи с везна;

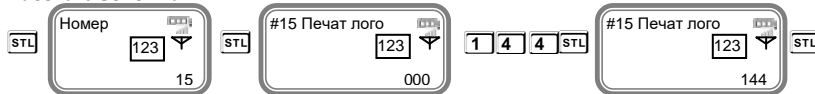
Ако сте избрали стойност 1, то това означава, че работите с протокол за “BIMKO”;

Ако сте избрали стойност 2, то това означава, че работите с протокол за “Daisy”.

Ако сте избрали стойност 3, то това означава, че работите с протокол за “Daisy”.

Потвърждавате с **STL** и преминавате към следващ параметър 15.

Параметър 15 - показва с какъв размер /брой редове на лого/ може да се печата логото на касовата бележка.

Потвърдете с **STL** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Стойността по подразбиране е 144. Приема стойности 0 ,1-144.

Възможни стойности: 0 – Забранява печат на лого

От 1 до 144 – брой редове на графично лого, които се печатат.

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 16.

Параметър 16- прави интерпретация на тегловен баркод.

Това е баркод от типа EAN-13 с начална цифра 2. Параметърът указва кои позиции да се интерпретират като количество и кои - като номер на артикул. Съдържа 4 разряда, както следва:

[1] Начална позиция на номера на артикула

[2] Брой позиции на номера на артикула

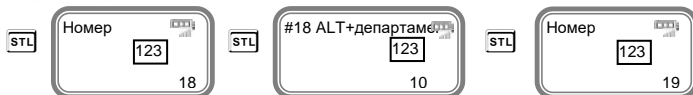
[3] Начална позиция на количеството [4] Брой позиции на количеството

Позициите се броят отляво надясно, като се започва от 1. Стандартът на баркода, който можете да програмирате е EAN - 13.

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 18.

Параметър 18

Този параметър показва регистриране на департаменти от 4 до 46 с число, което се добавя към **[ALT]** + департамент.

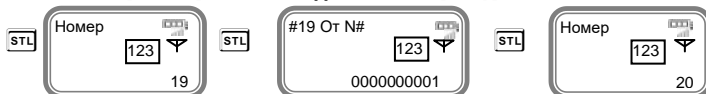
Стойността по подразбиране е 10.

Ако сте въвели стойност 20 на този параметър при натискане на **[ALT]** **[01]** в режим "Регистрация" ще се извърши регистрация на департамент 21.

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 19.

Системен параметър 19 показва диапазон на фактури – начало.

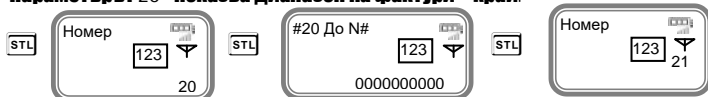

Потвърдете с **[STL]** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Стойността по подразбиране е 1 или първи номер на фактура. Всяка следваща фактура автоматично ще и бъде генериран номер 0000000002,0000000003,0000000004 и т.н.

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 20.

Параметърът 20 - показва диапазон на фактури – край.

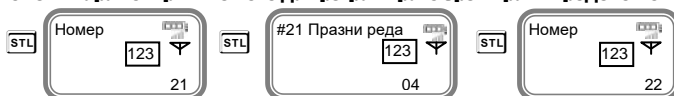
Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Можете да въведете число, за да укажете край на номерацията на фактурите.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 21.

Не можете да променяте номера на КРАЙ НА НОМЕРАЦИЯТА, докато не използвате всички номера и после, задължително пуснете дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет.

С този параметър 21 можете да програмирате брой празни редове между всяка бележка.

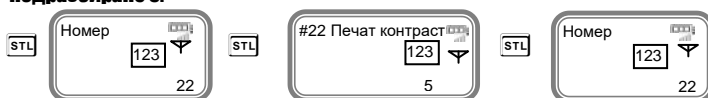

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Стойността по подразбиране е 4. Ако изберете по-малка стойност, то след печат на бележка, разстоянието до следващата е малко и при откъсване на бон част от информацията ще бъде отрязана. Възможни стойности са от 0 до 50 включително.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 22.

С този параметър 22 можете да регулирате контраст на печат на всеки бон. Стойност по подразбиране 5.

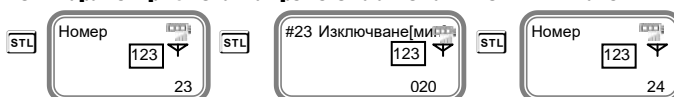

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Можете да въведете от 0 до 9 контраст, но по-високите стойности водят бързо изтощаване на батериите, когато ФУ работи без външно захранване.

Потвърждавате с и преминавате към следващ параметър 23.

Този параметър 23 показва времето за автоматично изключване.

Потвърдете с и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Време (в минути), след изтичането на което ЕКАФП ще се самоизключи, ако не е работила (не е имало натиснат клавиш, не е обновяван дисплея, не е имало печат, не е имало комуникация).

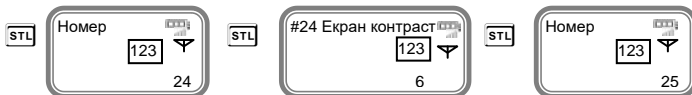
Възможните стойности са от 0 до 240. Ако сте избрали стойност 0, то ЕКАФП няма да се изключи.

Системният параметър има значение, само когато ФУ работи на батерия (без захранване от мрежата).

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 24.

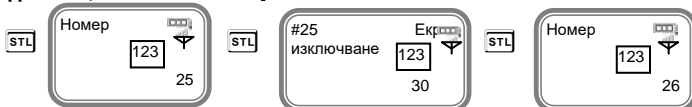
С този параметър 24 се регулира контраст на екрана.

Потвърдете с **[STL]** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър. Възможните стойности са: от 3 до 7

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 25.

С този параметър 25 можете да зададете след колко секунди да се изключи подсветката на дисплея, за пестене на енергия.

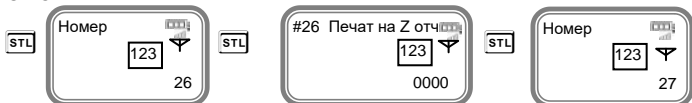

Потвърдете с **[STL]** и преминете към следваща стъпка за програмиране на този параметър.

Стойност по подразбиране е 30. Възможните стойности са : от 0 до 59

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър 26.

Параметър 26 - показва, че можете да въведете час и минути за автоматичен дневен финансов отчет.

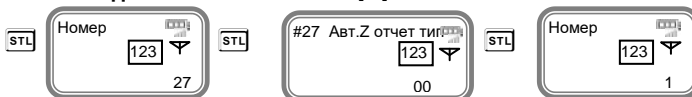
Стойност по подразбиране е 0000.

- при стойност 1705 и има отпечатани бележки точно в 17:05ч ФУ ще запише пълен дневен финансов отчет в КЛЕН и ФП и ще отпечата служебен документ за това.

Потвърждавате с **[STL]** и преминавате към следващ параметър.

Можете да разпечатате за коректност на данните с **[-%]** .

Параметър 27 - показва, дали след автоматичен Z-отчет парите се прехвърлят в новата смяна или не и задължителен печат на генериран Z-отчет

Стойност по подразбиране е 00.

При стойност 00.

0 - показва, че няма да се печата пълен генериран Z отчет.

0 - показва, че няма да се прехвърлят пари в следващата смяна.

При стойност 10.

- 1 - показва, че ще се печата пълен генериран Z отчет.
- 0 - показва, че няма да се прехвърлят пари в следващата смяна.

При стойност 01.

- 0 - показва, че няма да се печата пълен генериран Z отчет.
- 1 - показва, че ще се прехвърлят пари в следващата смяна.

Потвърждавате с **[STL]** и с това сте приключили програмирането на всички системни параметри.

Можете да разпечатате за коректност на данните с **[-%]**.

За излизане от програмиране на системни параметри натиснете **[M]**

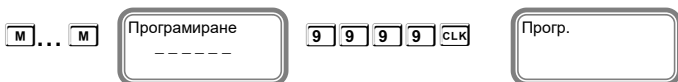
Връзка на ФУ с Bluetooth barcode scanner

За да започнете работа, натиснете и задръжте клавиш **[⏻]**

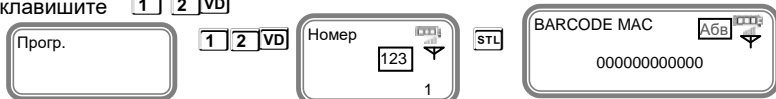
Трябва да влезете в режим Програмиране. За да се визуализира на дисплея, трябва да натискате клавиш **[M]**, докато на дисплея се изпише Програмиране.

Въведете парола 9999 и потвърдете с клавиш **[CLK]**

За да активирате Bluetooth scanner за работа с ФУ натиснете последователно клавишите **[1]** **[2]** **[VD]**

Въведете с главни латински букви MAC адреса от PC, виж инструкция за работа с Bluetooth barcode scanner.

Unique identifier: AAA8AC01B83B

Потвърдете с клавиш **[STL]**

При въвеждане на текст се използва клавиш **[QTY]** – за превключване на малки/главни букви, а при задръжане на клавиша **[QTY]** се въвеждат цифри.

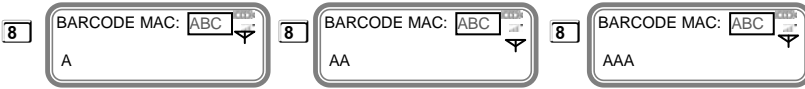
Клавиш **[REP]** – за превключване на кирилица/латиница. **[VD]** – използвайте за изтриване един символ назад, а **[C]** – за изтриване на целия ред.

Пример за въвеждане на MAC адрес от ФУ.

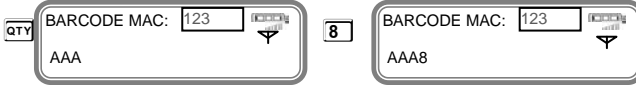

8 8 8 8 8 - AAA8AC01B83B

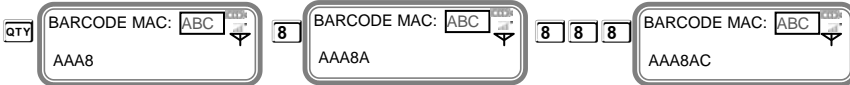
Буква „А“ Буква „В“ Буква „С“

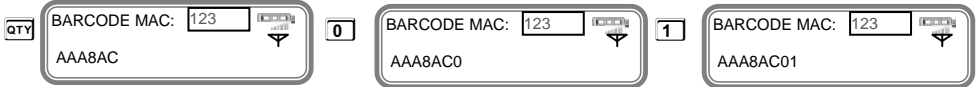
задържане на клавиша **QTY** се въвеждат цифри

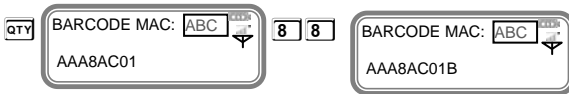
натиснете клавиша **QTY** за да се въведат главни латински букви

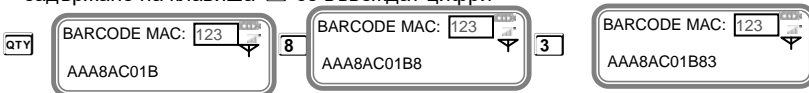
задържане на клавиша **QTY** се въвеждат цифри

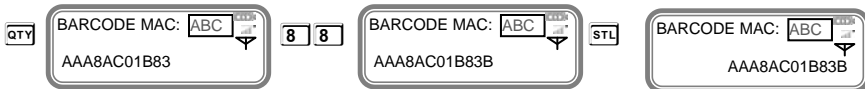
натиснете клавиша **QTY** за да се въведат главни латински букви

задържане на клавиша **QTY** се въвеждат цифри

натиснете клавиша **QTY** за да се въведат главни латински букви

За да излезете от режима натиснете клавиш **M**

Вече сте активирали Bluetooth Barcode scanner с това устройство.

* За програмиране и продажба на артикули със скенер прочетете инструкцията за експлоатацията по-долу.

Клиентски QR баркод

Команда за печат на QR код може да се види в Протокол за комуникация. Тя се изпълнява само от PC. Печат на клиентски QR код от PC може да се осъществи при отворен фискален или нефискален бон, неограничен брой пъти, като отговорност за данните носи приложната програма

Клиентският QR код е информативен, той не се записва в КЛЕН-а, респективно, не се печата в копие на документ или четене на КЛЕН.

Мащабирането на клиентския QR код е автоматично според данните, и той обикновено е по-голям от данъчния QR код.

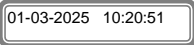
ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАТА И ЧАС

Влизате в режим **Програмиране**. Въведете парола и потвърдете. Натиснете **ALT** **QTY**

Въведете актуална дата и час и потвърдете с **TL**

След като сте въвели дата и час с това сте приключили програмиране на дата/час.

Когато сте в режим **Регистрация /извън бон/**, можете да видите дата/час със задържане на **ALT** и натискане на **CLK**

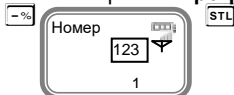

За излизане от програмиране на дата/ час натиснете **M**

ПРОГРАМИРАНЕ НА КЛИШЕ

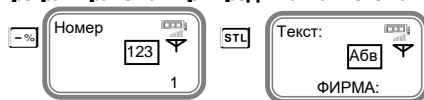
Веднъж програмирано, заглавието /КЛИШЕ/ ще се разпечата в началото на всяка бележка.

Влизате в режим **Програмиране**. Въведете парола и потвърдете. Натиснете **-%**

Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

Програмиране на първи ред в заглавието на касовата бележка.

Въведете името на първи ред на касовата бележка Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

При въвеждане на текст се използва клавиш **QTY** – за превключване на малки/главни букви, а при задържане на клавиша се въвеждат цифри.

Клавиш **PLU REP** – за превключване на кирилица/латиница.

VD – използвайте за изтриване един символ назад, а **C** – за изтриване на целия ред.

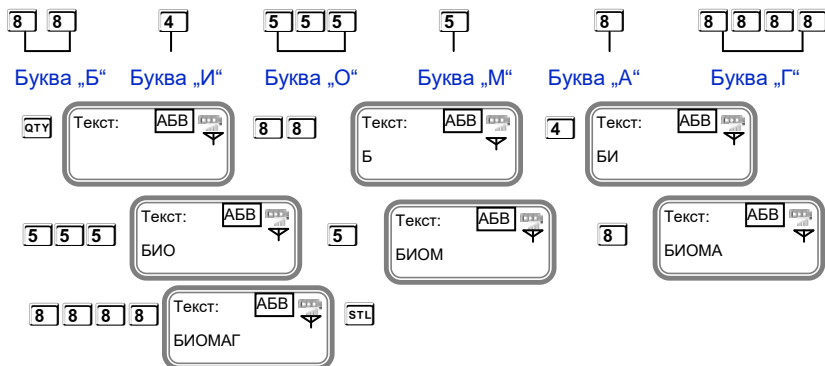
ПРИМЕР!

Програмиране на име на фирма

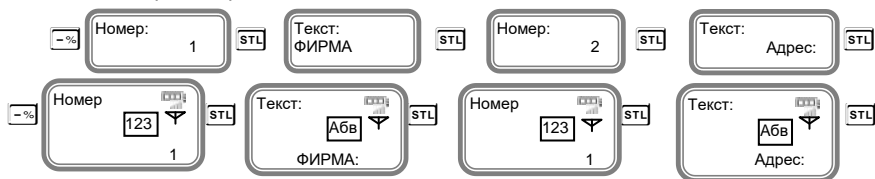
Пример за програмиране на желан текст "БИОМАГ".

Въведете следната последователност:

QTY – за главни букви кирилица

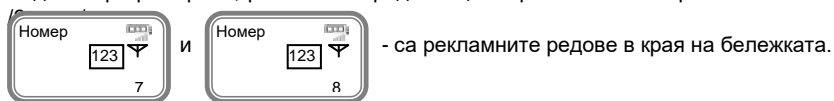
Натиснете **STL**, за да потвърдите програмираното име и **STL**, за да продължите към следващ параметър.

Потвърдете с **STL** и въведете трети ред от клишето, потвърдете с **STL**.

За програмиране данни на всеки следващ ред от клишето, следвайте инструкциите по-горе. След като стигнете до ред 6 на клишето, следва въвеждане на рекламни редове в края на бона.

Веднъж програмирани, рекламните редове ще се разпечатват в края на всяка бележка

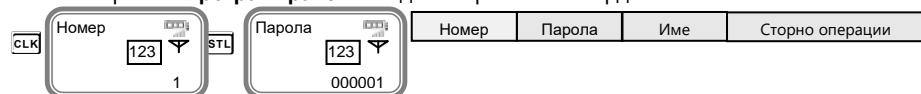
Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

Можете да разпечатате за коректност на данните с **-%**.

За излизане от програмиране на редове на клише/реклама натиснете **M**

ПРОГРАМИРАНЕ ИМЕ И ПАРОЛА НА ОПЕРАТОРИ

Влизате в режим **Програмиране**. Въведете парола и потвърдете. Натиснете **CLK**

За по-бърз достъп до съответния оператор се въвежда номера на оператора и клавиша

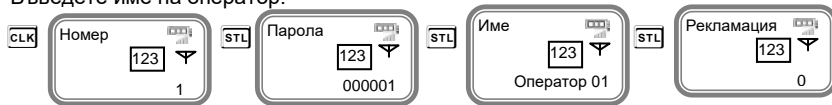
STL, докато сте в програмиране на оператори. Когато сте само в режим Програмиране, можете да изберете произволен оператор като въведете номер и натиснете **CLK**

За програмиране данни на първи оператор, следвайте инструкциите:

Програмиране номер на първи оператор. Потвърдете с **STL** и преминете към следващия параметър.

Въведете парола на оператора. Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

Въведете име на оператор.

При въвеждане на текст се използва клавиш **QTY** – за превключване на малки/главни букви, а при задържане на клавиша се въвеждат цифри.

Клавиш **PLU/RED** – за превключване на кирилица/латиница.

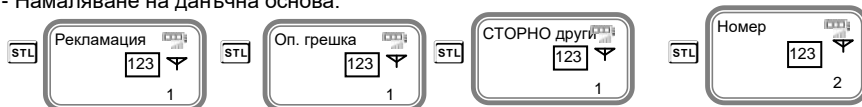
VD – използвайте за изтриване един символ назад, а **C** – за изтриване на целия ред.

За програмиране име на оператор виж ПРИМЕР от стр.28!

На всеки оператор може да зададете права за сторно операции. По подразбиране на всички оператори правата са разрешени за всички видове сторна. Това са така наречените причини за сторно операции, както следват:

- Връщане и рекламации;
- Операторска грешка;
- Намаляване на данъчна основа.

Функциите се състоят от 1 разряд. Стойността по подразбиране е 1. Приемат стойности 0 или 1. Всеки разряд показва кои от следните операции ще бъдат забранени/разрешени:

[0] *Забранен* [1] *Разрешен*

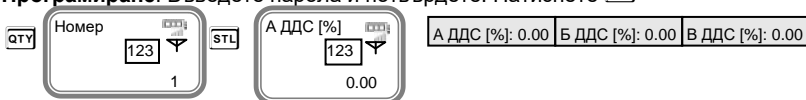
За програмиране данни на всеки следващ оператор, следвайте инструкциите по-горе.

Можете да разпечатате за коректност на данните с **-%**.

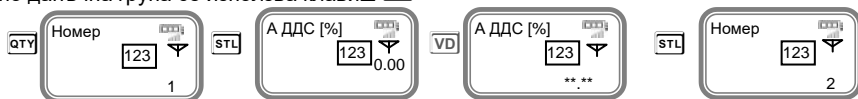
За излизане от програмиране данни за оператор натиснете **M**

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДАНЪЧНИ СТАВКИ

За да програмирате данъчни ставки, следвайте инструкциите: Влизате в режим **Програмиране**. Въведете парола и потвърдете. Натиснете **QTY**

Новата стойност се въвежда от цифровата клавиатура, потвърждава се с клавиш **STL** и се преминава към следващата данъчна ставка. За забрана на извършване на продажби по данъчна група се използва клавиш **VD**

Потвърдете с **STL** и с това сте приключили с програмирането на всички данни за данъчни ставки.

При всяка промяна на стойностите на данъчните ставки, ще се разпечатва бележка с промяната.

За програмиране данни на всяка следваща данъчна ставка, следвайте инструкциите по-горе.

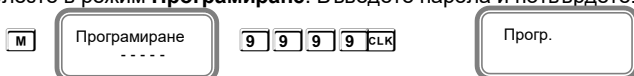
За излизане от програмиране на данъчни ставки натиснете **M**

ПРОГРАМИРАНЕ НА ДЕПАРТАМЕНТИ

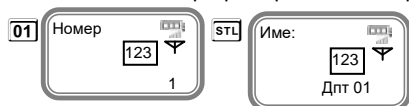
Програмирането на департаментите означава да им се присвоят определени параметри, които ще се използват в процеса на търговската дейност. За програмиране на департамент 1-ви съответства клавиши **01**. За останалите съответства клавиш от цифровата клавиатура и клавиш **01**. Например **4 01** - за програмиране на 4-ти департамент. За да програмирате първи департамент, следвайте инструкциите:

Конфигурация	Номер	Име	Дан.група	Макс.цифр
--------------	-------	-----	-----------	-----------

Влезте в режим **Програмиране**. Въведете паролата и потвърдете.

Натиснете **01** за програмиране на департамент 1.

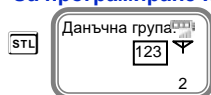
При въвеждане на текст се използва клавиш **QTU** – за превключване на малки/главни букви, а при задържане на клавиша се въвеждат цифри.

Клавиш **ALT** – за превключване на кирилица/латиница.

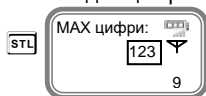
VD – използвайте за изтриване един символ назад, а **C** – за изтриване на целия ред.

За програмиране име на департамент виж ПРИМЕР от стр.28!

Въведете данъчната група, към която ще бъде включен този департамент./ Данъчна група на департамента, приема стойности от 1 до 8/. Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

Максимален брой цифри при работа със свободна цена, въвеждана при продажба по този департамент. Можете да промените това число от клавиатурата. Потвърдете с **STL** и с това сте приключили с програмирането на всички данни за първи департамент. Можете да разпечатате за коректност на данните с **-%**. За програмиране данни на всеки следващ департамент, следвайте инструкциите по-горе.

За излизане от програмиране на департаменти натиснете **M**.

ПРОГРАМИРАНЕ НА АРТИКУЛИ

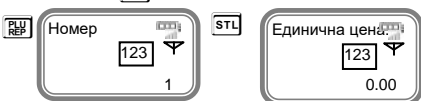
Артикулите имат различни параметри.

За да програмирате първи артикул следвайте инструкциите:

Влизате в режим **Програмиране**. Въведете паролата и потвърдете с **STL**.

Натиснете **PLU REP**

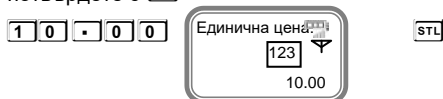

Вече можете да въведете параметрите на 1ви артикул.

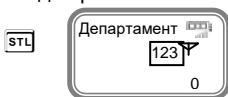

Ако желаете да програмирате артикул с друг номер, моля въведете номера на желаниа от Вас артикул и потвърдете с **STL**, докато сте в програмиране на артикули. Когато сте само в режим Програмиране можете да изберете произволен артикул като въведете номер и натиснете **PLU REP**.

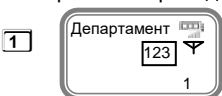
От клавиатурата въведете желаната от Вас единична цена, например: 10.00лв. и потвърдете с **STL**

За да преминете към следващия параметър на артикула натиснете **STL**

Изберете номер на департамент, към който ще бъде включен този артикул, напр. **1**

Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

STL Име:

Въведете име на артикула.

Пример за програмиране на желан текст "ХЛЯБ".

Въведете следната последователност:

QTY – за главни букви кирилица

1 1   **4 4 4 4**   **3 3 3**   **8 8**
Буква „Х“   Буква „Л“   Буква „Я“   Буква „Б“

QTY Текст: **1 1**   Текст: **4 4 4 4**   Текст: **3 3 3**   Текст: **8 8**
Х   ХЛ   ХЛЯ   ХЛЯБ

Потвърдете с **STL** и преминете към следващ параметър.

STL ВС:

Ако желаете да маркирате баркод на този артикул, можете да го въведете ръчно.

Потвърдете с **STL** и преминете на следващия параметър.

STL Запас: **999999.999**

Запас на този артикул, означава стокова наличност. Въведете число от клавиатурата. Стойността подразбиране е 999999.999, което означава, че не се следи стокова наличност.

Потвърдете с **STL** и с това сте приключили с програмирането на всички данни за първи артикул. За програмиране данни на всеки следващ артикул, следвайте инструкциите по-горе.

Можете да разпечатате за коректност на данните с **-%**.

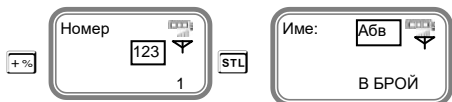
За излизане от програмиране на артикули натиснете **M**

ПРОГРАМИРАНЕ НА ВИДОВЕ ПЛАЩАНИЯ

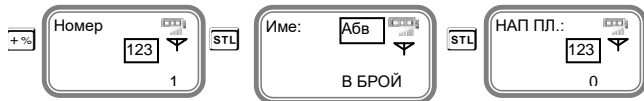
Влизате в режим **Програмиране**. Въведете парола и потвърдете.

M **9 9 9 9 CLK**

Натиснете **+%**

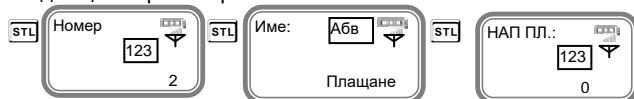

Стойността по подразбиране на петте вида плащания са - "В БРОЙ", "Плащане", "КРЕДИТ", "НЗОК" и "Плащане в брой евро."

Плащане "В БРОЙ" – НЕ СЕ ПРЕПРОГРАМИРА!

За програмиране 2-ри номер на плащане, потвърдете с и преминете към следващия параметър.

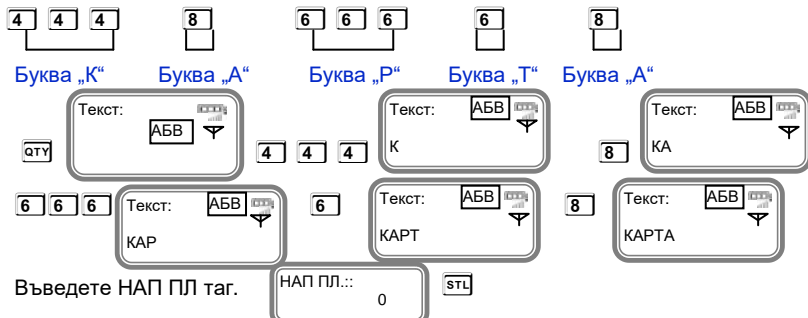

Въведете име на плащане, потвърдете.

Пример за програмиране на желан текст "КАРТА".

Въведете следната последователност:

 – за главни букви кирилица

Въведете НАП ПЛ таг. НАП ПЛ.: 0

С това сте приключили с програмирането на всички данни за второ плащане.

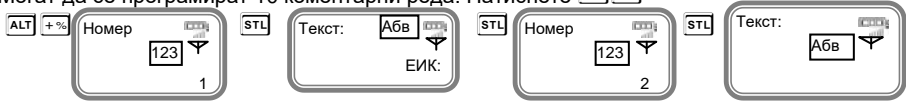
За програмиране данни на всяко следващо плащане, следвайте инструкциите по-горе.

Можете да разпечатате за коректност на данните с .
За излизане от програмиране на плащания натиснете .

ПРОГРАМИРАНЕ НА КОМЕНТАРНИ РЕДОВЕ

Могат да се програмират 10 коментарни реда. Натиснете **[ALT] + [%]**

Коментарните редове можете да въвеждате с помощта на цифровата клавиатура. За програмиране данни на всеки следващ ред от коментарните редове, следвайте инструкциите по-горе. **ВИЖ ПРИМЕР от стр.28!**

Можете да разпечатате за коректност на данните с **[-%]**.

За излизане от програмиране на коментарни редове натиснете **[M]**

ФИСКАЛИЗАЦИЯ

Фискализацията се извършва при продажбата на устройството от оторизирано лице.

При успешна фискализация ЕКАФП разпечатва следния документ:

След като е фискализирано Вашето устройство, то е готово за работа. Можете да програмирате желаните от Вас данни за артикли, департаменти, плащания и оператори по горе описания начин. След като всичко сте програмирали, тогава може да използвате режим Регистрация, в който ще извършвате Вашите продажби.

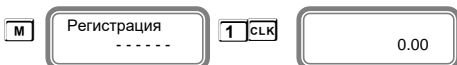
РЕЖИМ РЕГИСТРАЦИЯ

Въвеждане в експлоатация

При успешна фискализация на устройството се разпечатва следната фискална бележка.

ЕКАФП позволява работа с до 20 оператора. Всеки оператор влиза в режим "Регистрация" посредством въвеждане на своя предварително запрограмиран код (парола).

С помощта на **[M]**, изберете меню **РЕГИСТРАЦИЯ**. Въведете парола и потвърдете.

Ако имате предварително програмирани артикули, можете да направите директна продажба по съответния артикул. Ако нямате предварително програмирана цена за артикул, можете да продавате по свободна продажба към департамент по Ваш избор. Продажба може да бъде осъществена и с количество, както и с натрупване. Може да бъде направена и корекция на последната продажба, както и на избрана от Вас предходна продажба преди приключване на касовата бележка. ЕКАФП позволява и **ДУБЛИКАТ** на касовия бон. Всичко това можете да направите ако следвате внимателно описаните по-долу инструкции.

```

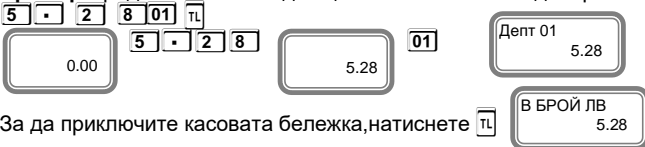
7:00
#0001 Operator 20 0000
FIDane 11
EIKane 113020422
FDIN 0794007
FDout 3594007
IMEI 751 00
IMEI 2940667232525
PSTN 359597018203
OPID 1
DrName XEPPIC (M) 000
PSName 1
SECRET 00059
Serial 2005-06-25 13:16:00
StreetCode 2208116
StrNo 9
Block 9
FI 9
FI 9
PSName 9
SUI 2005-06-25 13:16:00
ServiceID 2208116
ServiceIDName 8
ServiceDate 2005-06-25 13:59:59
Status 8
FDRID 1640637
BARCODE 0000000000000000
Страна код: 000000 99
Скоростна 1200
*** СЪЛЪБИТЕ РЕГИСТРАЦИЯ ***
OEN N: 1
NUMBER 25.06.2005 14:17:06
2007 ФИСКАЛЕН БОН
OEN N: 3090007
4550 13 10 30 9 1060
5400 1060 4020 5000
```

ПРОДАЖБА ПО СВОБОДНА ЦЕНА КЪМ ДЕПАРТАМЕНТ

Продажба по свободна цена към департаментите се осъществява:

Въвеждате желаната от Вас цена, натискате клавиш **01** съответно за департамент "1" или **ALT 01** съответно за произволен номер "2", "3", "4" .... "49" и извършвате продажба по свободна цена към департамент, който сте избрали.

Пример: Продажба по свободна цена 5.28 лв. към 01 департамент

За да приключите касовата бележка, натиснете **TL**

Бон при валутен параметър "1"

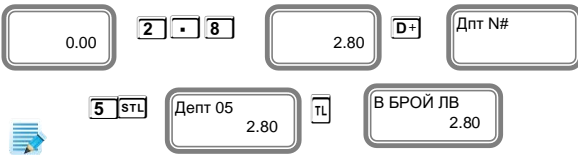
Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

Продажба по свободна цена по департамент по-голям от 4, можете да извършите и с бутон **D+**.

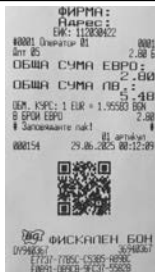

Преди да приключите бележката можете да видите каква е сумата до момента с т.нар. МЕЖДИННА СУМА. Натиснете клавиш **STL** и след това можете да приключите касовия бон. Междинна сума можете да правите след всяка продажба, както и на процентна отстъпка/надбавка и след това да приключите бележката.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ПРОДАЖБА ПО АРТИКУЛИ

Натрупване по артикули се извършва по 3 начина:

- по предварително програмирана цена за артикул;
- по свободна цена на артикул /но само на артикули с номер над 100/
- с баркод ръчно /ако има програмиран/.

Продажба на предварително програмиран артикул

Ако имате предварително програмирана цена и име за 1ви артикул 10.00лв. и цена и име за 2ри артикул 20.00лв, натиснете следните клавиши:

0.00 1 **PLU REP**   Артикул 01 10.00 2 **PLU REP**   Артикул 02 20.00

STL   МЕЖД.СУМА 30.00   **TL**   В БРОЙ ЛВ 30.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

Продажба с предварително програмиран баркод за артикул

Продажба на артикул 01 с баркод ръчно. Въведете от клавиатурата ръчно баркод, натиснете **PLU REP** и **TL** за приключване на бона.

4 0 3 0 6 5 5 1 **PLU REP**   **TL**

40306551.00 PLU REP   Артикул 01 10.00   **TL**   В БРОЙ ЛВ 10.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

Свободна продажба по артикул

Такава продажба може да се извърши само за артикули с номер над 100. За целта на напр. артикул 101 трябва да се програмира към кой департамент ще се отнася. Ако няма въведен департамент, то продажба по този артикул не може да се извърши и ФУ ще вдигне грешка.

Пример: Продажба по свободна цена 2,59лв към 101 артикул.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

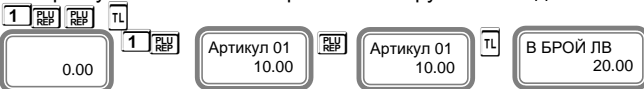
Бон при валутен параметър "3"

ПРОДАЖБА С ПОВТОРЕНИЕ

Всяко натрупване (продажба) може да бъде повторено с натискане на клавиш **PLU REP**, толкова пъти, колкото е необходимо. Операцията е валидна и при продажби с количество.

Пример: Продажба по предварително програмирана цена за 1ви артикул 10.00лв. с повторение на натрупването един път.

Разпечатва се 2 пъти предварително програмирана цена на артикул с код 1 и общата сума от търговската операция.

Можете да натискате, колкото е необходимо в рамките на касовия бон преди приключването на бележката.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ПРОДАЖБА С УМНОЖЕНИЕ /КОЛИЧЕСТВО/

Този вид продажби се извършват аналогично на вече описаните.

Разликата е, че първо се въвежда количество (с максимум 3 знака след десетичната точка) и се натиска клавиш **QTY**

Пример: Продажба на 2.123 кг. по артикул с код 2

2 [REP] 1 2 3 QTY 2 [REP] TL

0.00 2 1 2 3 QTY Колич. 2.123

2 [REP] Артикул 02 42.46 TL В БРОЙ ЛВ 42.46

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ПРОДАЖБА С НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ ОТСТЪПКИ/НАДБАВКИ

Процентните отстъпки и надбавки могат да се осъществят, както към отделна продажба, така към натрупаната до момента междинна сума. Надбавките и отстъпките към отделно натрупване се отнасят към данъчната група на това натрупване. Надбавките и отстъпките към междинна сума се разпределят пропорционално между натрупванията, участващи в сумата, и автоматично се разпределят към оборота по данъчните групи. ЕКАФП допуска въвеждане на процентна надбавка и отстъпка от клавиатурата в момента на натрупването, преди натискането на съответния клавиш **ALT**

-% или **ALT -%**

Пример: Продажба на стока с код 1 по цена 10.00 лв. с отстъпка 5.00лв и продажба на стока по цена 20.00 лв. с код 2 с надбавка 1.00лв, въведена отклавиатурата.

1 [REP] Артикул 01 10.00 5 [ALT] -% ОТСТЪПКА 5.00

2 [REP] Артикул 02 20.00 1 [ALT] +% НАДБАВКА 1.00 TL В БРОЙ 26.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

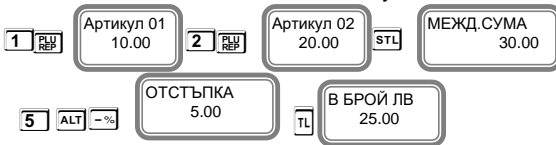

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ ОТСТЪПКИ НАД МЕЖДИННА СУМА

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и отстъпка над междинна сума 5.00 лв.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

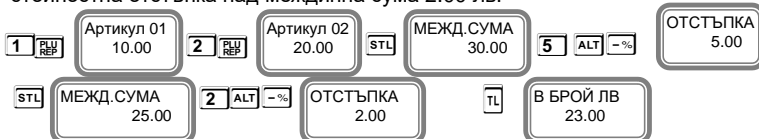

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ ОТСТЪПКИ НАД МЕЖДИННА СУМА /ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ТРАНЗАКЦИЯ/

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и отстъпка над междинна сума 5.00лв. и отново междинна сума и стойностна отстъпка над междинна сума 2.00 лв.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ НАДБАВКИ НАД МЕЖДИННА СУМА

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и надбавка над междинна сума 5.00лв.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

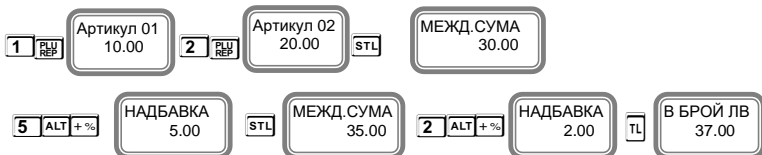

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА СТОЙНОСТНИ НАДБАВКИ НАД МЕЖДИННА СУМА /ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ТРАНЗАКЦИЯ/

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и надбавка над междинна сума 5.00лв. и отново междинна сума и стойността надбавка над междинна сума 2.00 лв.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

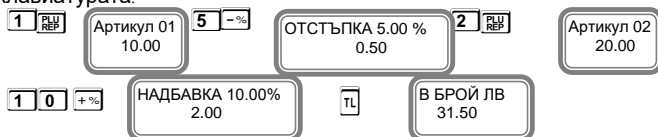
Бон при валутен параметър "3"

ПРОДАЖБА С НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ ОТСТЪПКИ/НАДБАВКИ

Процентните отстъпки и надбавки могат да се осъществят, както към отделна продажба, така към натрупаната до момента междинна сума. Надбавките и отстъпките към отделно натрупване се отнасят към данъчната група на това натрупване. Надбавките и отстъпките към междинна сума се разпределят пропорционално между натрупванията, участващи в сумата, и автоматично се разпределят към оборота по данъчните групи. ЕКАФП допуска въвеждане на процентна надбавка и отстъпка от клавиатурата в момента на натрупването, преди натискането на съответния клавиш **[-%]** или **[+%]**

Пример: Продажба на стока с код 1 по цена 10.00 лв. с отстъпка 5% и продажба на стока по цена 20.00 лв. с код 2 с надбавка 10%, въведена от клавиатурата.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ ОТСТЪПКИ НАД МЕЖДИННА СУМА

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и отстъпка над междинна сума 5.00%.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

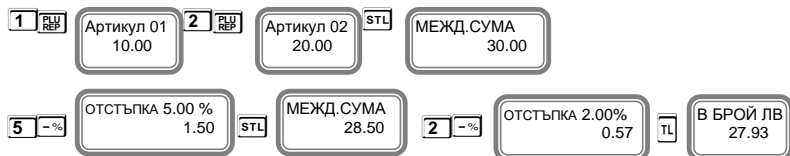

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ ОТСТЪПКИ НАД МЕЖДИННА СУМА /ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ТРАНЗАКЦИЯ/

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и отстъпка над междинна сума 5.00%. и отново междинна сума и процентна отстъпка над междинна сума 2.00 %

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

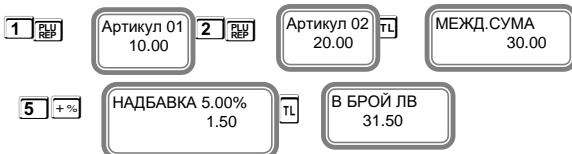

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ НАДБАВКИ НАД МЕЖДИННА СУМА

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и надбавка над междинна сума 5.00%.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

НАТРУПВАНЕ НА ПРОЦЕНТНИ НАДБАВКИ НАД МЕЖДИННА СУМА /ПОВЕЧЕ ОТ ЕДНА ТРАНЗАКЦИЯ/

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. и надбавка над междинна сума 5.00%. и отново междинна сума и процентна надбавка над междинна сума 2.00 %.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

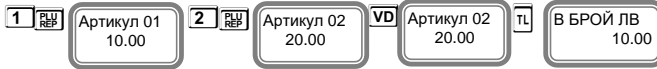
КОРЕКЦИЯ

Операция корекция е възможна само до приключване на касовата бележка преди да натиснете клавиш **TL**. Ако се коригира натрупване, към което е направена надбавка или отстъпка, заедно с корекцията на натрупването се коригира и надбавката или отстъпката.

Корекция на последното натрупване

Корекция на последното натрупване се осъществява с натискане на клавиш **VD**

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. с корекция на последното натрупване.

Ако се коригира натрупване, към което е направена надбавка или отстъпка, заедно с корекцията на натрупването се коригира.

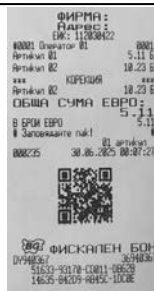
Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

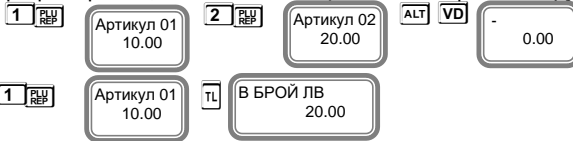

Бон при валутен параметър "3"

Дълбок воид - използват се клавишите **ALT** **VD**, след което се въвежда продажбата, която трябва да се коригира; за корекция на няколко продажби преди всяка се натиска клавишите **ALT** **VD**

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв. с корекция на първото натрупване.

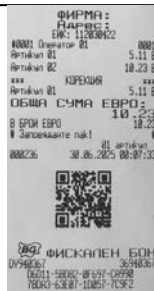
Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

АНУЛИРАНЕ НА БОН

Операция Анулиран бон е възможна само преди да натиснете клавиш **TL**.

Пример: Продажба на артикул с код 1 по предварително програмирана цена 10.00 лв., продажба на артикул с код 2 по предварително програмирана цена 20.00 лв..

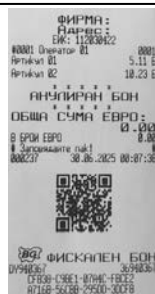
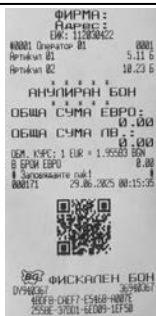
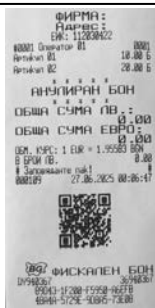
1 **PLU** REP
Артикул 01
10.00
2 **PLU** REP
Артикул 02
20.00
9 9 **VD**
В БРОЙ ЛВ
0.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

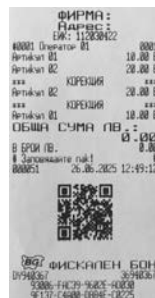
Бон при валутен параметър "3"

Пълно анулиране на касовата бележка.

Операция пълно анулиране на касовата бележка може да се изпълни, чрез последователно натискане на клавиш **VD** до анулиране на всички предишни натрупвания.

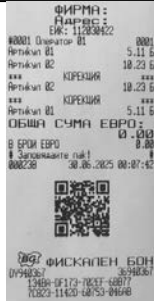
1 **REP**
Артикул 01
10.00
2 **REP**
Артикул 02
20.00
VD
Артикул 02
20.00

VD
Артикул 01
10.00
TL
В БРОЙ ЛВ
0.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

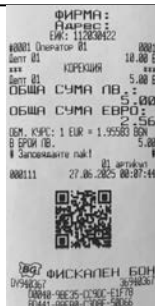
Бон при валутен параметър "3"

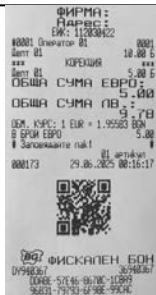

Можете да направите частична корекция само от РС с тестова команда /виз протокол за комуникация/
Частична корекция от РС.

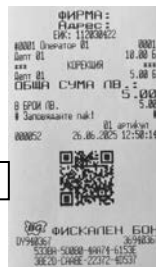
Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ПРИКЛЮЧВАНЕ НА КАСОВАТА БЕЛЕЖКА И ПЛАЩАНЕ

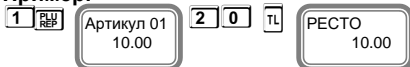
Приключване на клиентската касова бележка се осъществява с натискане на клавиш **TL** при плащане в брой, или **ALT STL** /друго плащане/.

На дисплея ще се визуализира **ПЛАЩАНЕ:**, от което можете да изберете вида на плащане /ако е разрешено от системния параметър/. Изберете желания от Вас плащане като въведете номер на плащане, напр. 4, натиснете **STL** и с това ще приключите бележката.

TL – плащане В БРОЙ; **ALT STL 1 STL** - плащане; **ALT STL 2 STL** - С КРЕДИТ,
ALT STL 3 STL -НЗОК, **ALT STL 4 STL** - Плащане **TL** – плащане В БРОЙ; **PA** - плащане;
PR - С КРЕДИТ

Ако преди натискане на клавиш за даден вид плащане е въведена сума, ЕКАФП автоматично изчислява ресто. Въвежда се сумата за плащане, и се натиска вида на плащане и така се приключва бележката.

Пример:

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

Плащането може да бъде извършено в смесена форма.

1 Артикул 01
10.00

2 КРЕДИТ
2.00

В БРОЙ ЛВ
8.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ПОВТОРЕНИЕ НА КАСОВА БЕЛЕЖКА

В някои случаи е необходимо издаване на дубликат на документ за извършената продажба. Отразените в дубликата суми не се натрупват в отчетите и не се записват във ФП. Дубликатът има следващ пореден номер и надписи "СЛУЖЕБЕН БОН" и "ДУБЛИКАТ".

Операцията е валидна само за последно издадената касова бележка.

Дубликат се издава с натискане на клавишите

9

0.00

99.00

0.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

СЛУЖЕБНО ВЪВЕДЕНИ И ИЗВЕДЕНИ СУМИ

Служебно въведени или изведени суми от ЕКАФП се осъществяват, чрез въвеждане на съответната сума от цифровата клавиатура и последващо натискане на комбинацията от клавиши **[+] / [ALT] [+] / или [-] / [ALT] [-]** . Операциите се извършват извън клиентска касова бележка.

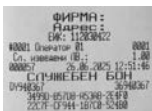
Служебно въведени суми

0.00 **1 2 3** **[+]** Сл. въведени: 123.00

Служебно изведени

0.00 **1** **[-]** Сл. изведени: 1.00

Служебно въведени суми при преход от валутен параметър "0" към "1"

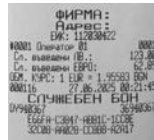
0.00 **1 2 3** **[+]** **[STL]** Сл. въведени ЕВРО: 123.00

ЕВРО <STL>=Да <C>=Не

0.00 **1 2 3** **[+]** **[C]** Сл. въведени ЛВ: 123.00

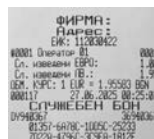
ЕВРО <STL>=Да <C>=Не

Служебно изведени суми при преход от валутен параметър "0" към "1"

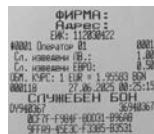
0.00 **1** **[-]** **[STL]** Сл. изведени ЕВРО: 1.00

ЕВРО <STL>=Да <C>=Не

0.00 **1** **[-]** **[C]** Сл. изведени ЛВ: 1.00

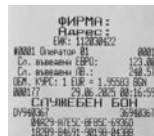
ЕВРО <STL>=Да <C>=Не

Служебно въведени суми при преход от валутен параметър "1" към "2"

0.00 **1 2 3** **[+]** **[STL]** Сл. въведени ЕВРО: 123.00

ЕВРО <STL>=Да <C>=Не

0.00 [1] [2] [3] [+%] EBPO <STL>=Да <C>=He [C] Сл. въведени ЛВ: 123.00

Служебно изведени суми при преход от валутен параметър "1" към "2"

0.00 [1] [-%] EBPO <STL>=Да <C>=He [STL] Сл. изведени EBPO: 1.00

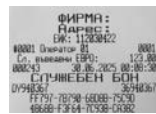

0.00 [1] [-%] EBPO <STL>=Да <C>=He [C] Сл. изведени ЛВ: 1.00

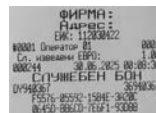
Служебно въведени суми при преход от валутен параметър "2" към "3"

0.00 [1] [2] [3] [+%] Сл. въведени EBPO: 123.00

Служебно изведени суми при преход от валутен параметър "2" към "3"

0.00 [1] [-%] Сл. изведени EBPO: 1.00

ПЕЧАТ НА КОМЕНТАРНИ РЕДОВЕ

Печат на коментарни редове може да се ползва само в касова бележка. Използва се следната комбинация от клавиши - номер на предварително програмирация ред, който не може да се променя и се печата отляво на бона (от 1 до 9) и след това **[ALT]** **[CLK]**

Към този ред могат да се добавят още символи, които ще се печатат от дясно на бона. Потвърждавате с **[TL]**.

0.00 [2] [ALT] [CLK] Текст: ABC ред 2 [8] [9] [4] Текст: ABC [STL] Ади

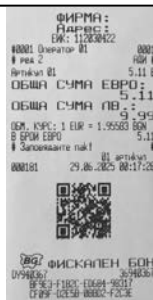

[1] [REV] Артикул 01 10.00 [TL] В БРОЙ ЛВ 10.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

РАЗШИРЕН СТОРНО ФИСКАЛЕН БОН /КРЕДИТНО ИЗВЕСТИЕ/ - Връщане/рекламация

0.00   ALT Ф-па

Въведете номер на избрана от Вас фактура, напр. 1

Натиснете

Документ: Въведете номер на избрания от Вас документ, напр. 60

Документ: Натиснете

Въведете дата и час - Натиснете

ФП:

Въведете номер на фискалната памет на устройството, от което издадена бележката, на която ще правите кредитно известие. Например:36940367 и потвърдете с

ФП: Натиснете

Въведете сумата, която ще сторнирате.

Например 1,00лв, натиснете

Депт 01 Натиснете Продавач:

въведи името на продавач

Виж пример от стр. 28

въведи номер

въведи номер

въведи името на получател - Виж пример от стр. 28

въведи името на купувач - Виж пример от стр. 28

въведи адрес-Виж пример от стр. 28

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

РАЗШИРЕН СТОРНО ФИСКАЛЕН БОН /КРЕДИТНО ИЗВЕСТИЕ/ - Операторска грешка

За да се издаде кредитно известие по причина Операторска грешка се натискат клавишите **1 9 2 ALT VD**. Процедурата по издаване на кредитно известие по причина Операторска грешка, се извършна по горе описания начин за кредитно известие/рекламации

РАЗШИРЕН СТОРНО ФИСКАЛЕН БОН /КРЕДИТНО ИЗВЕСТИЕ/ - Намаляване данъчна основа

За да се издаде кредитно известие по причина Намаляване на данъчна основа се натискат клавишите **1 9 3 ALT VD**. Процедурата по издаване на кредитно известие по причина Намаляване на данъчна основа, се извършна по горе описания начин за кредитно известие/рекламации.

СТОРНО ВРЪЩАНЕ И РЕКЛАМАЦИИ

За да се издаде Сторно по причина връщане/рекламации се натискат клавишите **9 1 ALT VD**. На дисплея се индицира документ. Въведете номер, на който ще бъде направена Сторно бележка.

0.00

9 1 ALT VD

Документ 123

Въведете номер на документ, напр. 58

5 8

Документ 123
58

STL

26-06-2025 12:52:13

Въведете дата/час на дадения документ и потвърдете с **TL**

TL

ФП: 123

Въведете номер на фискалната памет на

устройството, от което издадена бележката, на която ще правите сторно.

Например:36940367 и потвърдете с **STL**

3 6 9 4 3 6 7

123
ФП:
36940367

СТОРНО
0.00

Въведете сумата, която ще сторнирате например 2.80 лв и натиснете **2 . 8**

2.80

D+ 5 **STL**

Дпт 05
2.80

В БРОЙ ЛВ
2.80

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

СТОРНО ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА

За да се издаде Сторно по причина Операторска грешка се натискат клавишите **9 2** **ALT VD**. На дисплея се индицира номера на документ, на който ще бъде направена Сторно бележка.

0.00

9 2 **ALT VD**

123
Документ

Въведете номер на документ, напр. 36

3 6
Документ
36

123
STL
26-06-2025 12:34:40

Въведете дата/час на издадения документ

и потвърдете с **TL**

123
ФП:

Въведете номер на фискалната памет на устройството, от което издадена бележката, на която ще правите сторно. Например:36940367 и потвърдете с **STL**

3 6 9 4 0 3 6 7

123
ФП:
36940367

СТОРНО
0.00

Въведете например **1** **PLU REP** и натиснете **TL**

1 **PLU REP**
Артикул 01
10.00

123
TL
В БРОЙ ЛВ
10.00

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

СТОРНО НАМАЛЯВАНЕ НА ДАНЪЧНА ОСНОВА

За да се издаде Сторно по причина Намаляване на данъчна основа се натискат клавишите **9 3 ALT VD**. На дисплея се индицира номера на документ, на който ще бъде направена Сторно бележка.

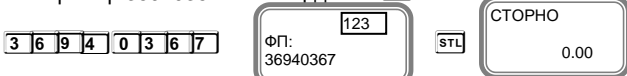
Въведете номер на документ, напр. 36

Въведете дата/час на издадения документ и потвърдете с **TL**

Въведете номер на фискалната памет на устройството, от което издадена бележката, на която ще правите сторно.

Например:35940367 и потвърдете с **STL**

Въведете сумата, която ще сторнирате например 10.00 лв към Артикул 01

и натиснете **1 RW**

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

СТОРНО НА ФИСКАЛЕН БОН ОТ СЪЩИЯ КЛЕН

Сторно документът съдържа номер, дата и час на издаване на фискалния бон, както и номер на фискална памет, от която е издадена бележката.

ВНИМАНИЕ!

Сторно може да бъде направено само на фискален бон. В случай че документът е служебен, то не може да бъде направено СТОРНО.

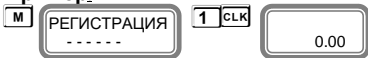
Сторно по причина връщане/рекламации от същия КЛЕН

- по произволно избран фискален документ;
- последен фискален документ /бележка с продажби/.

Сторно по произволно избран фискален документ.

С помощта на **[M]**, изберете меню РЕГИСТРАЦИЯ. Въведете парола за първи касиер /който има права за издаване на сторно/ и потвърдете.

Пример:

За да се издаде Сторно по причина връщане/рекламации от същия КЛЕН на произволно избран фискален документ се натискат клавишите **[7] [1]** след това натискате и задържате клавиш **[ALT]** и натискате **[VD]**

На дисплея се индицира номера на последния отпечатан документ.

В случай че това не е бележката, на която искате да направите сторно:

- въведете номер на документа, на който желаете да сторнирате;
- Натиснете **[STL]** за да потвърдите;
- На дисплея се показва СТОРНО. Въведете това, на което искате да направите СТОРНО;

Разпечатва се началото на сторно бележката. За да я приключите трябва да натиснете бутон за плащане.

За да платите в брой натиснете **[TL]**

Сторно на последен фискален документ /бележка с продажби/.

С помощта на **[M]**, изберете меню РЕГИСТРАЦИЯ. Въведете парола за първи касиер /който има права за издаване на сторно/ и потвърдете.

Пример:

За да се издаде Сторно по причина връщане/рекламации от същия КЛЕН на последен фискален документ се натискат клавишите **7 1** след това натискате и задържате клавиш **ALT** и натискате **VD**

На дисплея се индицира номера на последния отпечатан документ.

В случай че това е бележката, на която искате да направите сторно, натиснете **STL** за да го потвърдите.

- Въведете сумата, която ще сторнирате.

Разпечатва се началото на сторно бележката. За да я приключите трябва да натиснете бутон за плащане.

За да платите в брой натиснете **TL**

Сторно по причина Операторска грешка от същия КЛЕН

- по произволно избран фискален документ;
- последен фискален документ /бележка с продажби/.

Сторно по произволно избран фискален документ.

С помощта на **M**, изберете меню РЕГИСТРАЦИЯ. Въведете парола за първи касиер /който има права за издаване на сторно/ и потвърдете.

Пример:

За да се издаде Сторно по причина операторска грешка от същия КЛЕН на произволно избран фискален документ се натискат клавишите **7 2** след това натискате и задържате **ALT** и натискате **VD**

На дисплея се индицира номера на последния отпечатан документ.

В случай че това не е бележката, на която искате да направите сторно:

- въведете номер на документа, на който желаете да сторнирате.

Натиснете **STL** за да потвърдите.

На дисплея се индицира номера на последния отпечатан документ.

В случай че това е бележката, на която искате да направите сторно, натиснете **STL** за да го потвърдите.

Въведете това, което ще сторнирате.

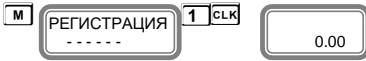
Разпечатва се началото на сторно бележката. За да я приключите трябва да натиснете бутон за плащане.

За да платите в брой натиснете **TL**

Сторно на последен фискален документ /бележка с продажби/.

С помощта на **M**, изберете меню РЕГИСТРАЦИЯ. Въведете парола за първи касиер /който има права за издаване на сторно/ и потвърдете.

Пример:

За да се издаде Сторно по причина операторска грешка от същия КЛЕН на последен фискален документ се натискат клавишите **7 2** след това натискате и задържате **ALT** и натискате **VD**

На дисплея се индицира номера на последния отпечатан документ.

В случай че това е бележката, на която искате да направите сторно **STL** за да потвърдите.

Въведете сумата, която ще сторнирате.

Разпечатва се началото на сторно бележката. За да я приключите трябва да натиснете бутон за плащане.

За да платите в брой натиснете **TL**

Сторно по причина намаляване на данъчна основа от същия КЛЕН

- по произволно избран фискален документ;
- последен фискален документ /бележка с продажби/.

Сторно по произволно избран фискален документ.

С помощта на **M**, изберете меню РЕГИСТРАЦИЯ. Въведете парола за първи касиер /който има права за издаване на сторно/ и потвърдете.

Пример:

За да се издаде Сторно по причина намаляване на данъчна основа от същия КЛЕН на произволно избран фискален документ се натискат клавишите **7 3** след това натискате и задържате **ALT** и натискате **VD**

На дисплея се индицира номера на последния отпечатан документ.

В случай че това не е бележката, на която искате да направите сторно:

- въведете номер на документа, на който желаете да сторнирате.

Натиснете **STL** за да потвърдите.

На дисплея се показва СТОРНО. Въведете сумата, на която искате да направите СТОРНО. Въведете сумата, която ще сторнирате.

Разпечатва се началото на сторно бележката. За да я приключите трябва да натиснете бутон за плащане.

За да платите в брой натиснете **TL**

РЕЖИМ ОТЧЕТИ

Режим "контролно четене" ("Четене")

В режим "контролно четене" ("Четене"), в произволен момент по желание на клиента се разпечатват отчети "X". Не изпълняват нулиране на регистрите.

Избор на режим "Четене" се осъществява с помощта на **M**, изберете меню **Четене**. За да влезете в този режим, въведете парола **8 8 8 8** и потвърдете с **CLK**.

8 8 8 8 CLK или **9 9 9 9 CLK** - парола по подразбиране

Четене

Четене

От това меню, можете да изберете какъв отчет да пуснете. За да пуснете Дневен финансов отчет без нулиране натиснете **TL** В този отчет се съдържа и отчет по департаменти ако има продадени такива.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

```

ФИРМА:
ПАРМЕТР:
EKS: 11200002
0000 Operator 20 0000

ДНЕВЕН ОТЧЕТ

*** Отчет по департаменти ***
Депт №1
Депт №2
Продажи:
К-во: 24,000
Сума: 209,14 €
Стомно: 4,000
К-во: 4,000
Сума: 21,00 €
Депт №8
Депт №5
Продажи:
К-во: 14,122
Сума: 285,58 €
Продажи:
К-во: 1,000
Сума: 2,00 €
БРОЙ КЛИЕНТИ
НАБЯВКИ: 29
10,63
ОПСТАВИ: 21,47
КОРЕКЦИИ: 95,00
СТАРО БРАНЕ/РЕЗЕРВИРА: 2
СТАРО ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА: 11,00
СТАРО НАРУШАВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЯ: 10,00
В БРОЙ ПБ: 496,04
КРЕДИТ: 2,00
Сл. намяване ЕВРО: 123,00
Сл. намяване ПБ: 123,00
Сл. намяване ЕВРО: 1,00
Сл. намяване ПБ: 1,00
ОБЩО НАГРУБИЧНИ
ЕВРО: 5937,04
ПБ: 122,00
ДНЕВЕН ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 49,04
НЕТО СЛ-СТ: 43,83
НАЧИСЛЕН АС: 83,81
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
ОБЯ ОБРОТ: 496,04
СТАРО ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 21,00
НЕТО СЛ-СТ: 19,83
НАЧИСЛЕН АС: 3,17
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
ОБЯ СТАРО ОТЧЕТ: 31,00
Н ПОДЪЕМ ДОКУМЕНТ:000005
КЛЕН N:001
000027 27.06.2025 00:59:42
СЪТРУЖИТЕЛЕН БОН
0000007 СЛЕТ-ОПЕРАТОР 40170-5000
50000 07.001 04.001-0000
    
```

```

ФИРМА:
ПАРМЕТР:
EKS: 11200002
0000 Operator 20 0000

ДНЕВЕН ОТЧЕТ

*** Отчет по департаменти ***
Депт №1
Депт №2
Продажи:
К-во: 24,000
Сума: 123,25 €
Стомно: 20,44 €
К-во: 4,000
Сума: 21,00 €
Депт №8
Депт №5
Продажи:
К-во: 13,122
Сума: 136,23 €
Продажи:
К-во: 1,000
Сума: 2,00 €
БРОЙ КЛИЕНТИ
НАБЯВКИ: 29
10,63
ОПСТАВИ: 19,83
КОРЕКЦИИ: 51,82
СТАРО БРАНЕ/РЕЗЕРВИРА: 2
СТАРО ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА: 1
СТАРО НАРУШАВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЯ: 1
В БРОЙ ПБ: 5,11
КРЕДИТ: 2,00
Сл. намяване ЕВРО: 1
Сл. намяване ПБ: 123,00
Сл. намяване ЕВРО: 123,00
Сл. намяване ПБ: 1,00
Сл. намяване ЕВРО: 1,00
ОБЩО НАГРУБИЧНИ
ЕВРО: 3653,71
ПБ: 122,00
ДНЕВЕН ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 261,04
НЕТО СЛ-СТ: 251,71
НАЧИСЛЕН АС: 43,52
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 9,00
ОБЯ ОБРОТ: 261,04
СТАРО ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 20,44
НЕТО СЛ-СТ: 19,22
НАЧИСЛЕН АС: 3,14
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 9,00
ОБЯ СТАРО ОТЧЕТ: 25,55
Н ПОДЪЕМ ДОКУМЕНТ:000005
КЛЕН N:001
000029 27.06.2025 00:50:00
СЪТРУЖИТЕЛЕН БОН
0000007 ТЕРМОНЕД ОБС-2000
0000007 ЕВРО 0000 04.001-0000
    
```

```

ФИРМА:
ПАРМЕТР:
EKS: 11200002
0000 Operator 20 0000

ДНЕВЕН ОТЧЕТ

*** Отчет по департаменти ***
Депт №1
Депт №2
Продажи:
К-во: 24,000
Сума: 117,42 €
Стомно: 6,000
К-во: 4,000
Сума: 21,00 €
Депт №8
Депт №5
Продажи:
К-во: 14,122
Сума: 146,52 €
Продажи:
К-во: 1,000
Сума: 2,00 €
БРОЙ КЛИЕНТИ
НАБЯВКИ: 29
10,63
ОПСТАВИ: 15,46
КОРЕКЦИИ: 19,82
СТАРО БРАНЕ/РЕЗЕРВИРА: 51,82
СТАРО ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА: 1
СТАРО НАРУШАВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЯ: 1
В БРОЙ ПБ: 204,20
КРЕДИТ: 2,00
Сл. намяване ЕВРО: 1
Сл. намяване ПБ: 123,00
Сл. намяване ЕВРО: 123,00
Сл. намяване ПБ: 1,00
ОБЩО НАГРУБИЧНИ
ЕВРО: 3171,02
ПБ: 122,00
ДНЕВЕН ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 222,76
НЕТО СЛ-СТ: 191,29
НАЧИСЛЕН АС: 41,52
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 9,00
ОБЯ ОБРОТ: 222,76
СТАРО ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 21,29
НЕТО СЛ-СТ: 19,83
НАЧИСЛЕН АС: 1,45
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
ОБЯ СТАРО ОТЧЕТ: 25,55
Н ПОДЪЕМ ДОКУМЕНТ:000005
КЛЕН N:001
000029 27.06.2025 00:50:00
СЪТРУЖИТЕЛЕН БОН
0000007 ТЕРМОНЕД ОБС-2000
0000007 ЕВРО 0000 04.001-0000
    
```

```

ФИРМА:
ПАРМЕТР:
EKS: 11200002
0000 Operator 20 0000

ДНЕВЕН ОТЧЕТ

*** Отчет по департаменти ***
Депт №1
Депт №2
Продажи:
К-во: 24,000
Сума: 215,14 €
Стомно: 4,000
К-во: 4,000
Сума: 21,00 €
Депт №8
Депт №5
Продажи:
К-во: 14,122
Сума: 285,58 €
Продажи:
К-во: 1,000
Сума: 2,00 €
БРОЙ КЛИЕНТИ
НАБЯВКИ: 29
10,63
ОПСТАВИ: 21,47
КОРЕКЦИИ: 95,00
СТАРО БРАНЕ/РЕЗЕРВИРА: 2
СТАРО ОПЕРАТОРСКА ГРЕШКА: 11,00
СТАРО НАРУШАВАНЕ НА ОБЯВЛЕНИЯ: 10,00
В БРОЙ ПБ: 496,04
КРЕДИТ: 2,00
Сл. намяване ЕВРО: 123,00
Сл. намяване ПБ: 123,00
Сл. намяване ЕВРО: 1,00
Сл. намяване ПБ: 1,00
ОБЩО НАГРУБИЧНИ
ЕВРО: 5937,04
ПБ: 122,00
ДНЕВЕН ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 49,04
НЕТО СЛ-СТ: 43,83
НАЧИСЛЕН АС: 83,81
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 9,00
ОБЯ ОБРОТ: 496,04
СТАРО ОТЧЕТ, АС:
АС: № 2 > 0,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
АС: № 2 > 20,00
ОБРОТ: 21,00
НЕТО СЛ-СТ: 19,83
НАЧИСЛЕН АС: 3,17
АС: № 2 > 9,00
ОБРОТ: 0,00
НЕТО СЛ-СТ: 0,00
НАЧИСЛЕН АС: 0,00
ОБЯ СТАРО ОТЧЕТ: 31,00
Н ПОДЪЕМ ДОКУМЕНТ:000005
КЛЕН N:001
000027 27.06.2025 12:20:36
СЪТРУЖИТЕЛЕН БОН
0000007 СЛЕТ-ОПЕРАТОР 40170-5000
50000 07.001 04.001-0000
    
```


При отчет по оператори, можете да избирате дали да пуснете отчет за определен оператор/ [3] CLK / или за всички - CLK . При отчет по артикули, можете да пуснете, за всички - REP или по наличности - STL , VD - периодичен отчет.

Режим "четене с нулиране" (" Нулиране ")

В режим "четене с нулиране" (" Нулиране ") се разпечатва отчет " Z ", който съдържа информация от ОП на ЕКАФП с нулиране на регистрите. Само дневния финансов отчет, който задължително се разпечатва в края на смяната, деня или денонощието, прави запис във фискалната памет на ЕКАФП.

Избор на режим " Нулиране " се осъществява с помощта на [M], изберете меню **Нулиране**. За да влезете в този режим, въведете парола [9][9][9][9] и потвърдете с CLK

[8][8][8][8] или [9][9][9][9] - парола по подразбиране

Нулиране
-----

[9][9][9][9] CLK

Нулиране

При отчет по оператори, можете да избирате дали да пуснете отчет за определен оператор/ [3] CLK / или за всички - CLK . При отчет по артикули, можете да пуснете, за всички - REP или по наличности - STL , VD - периодичен отчет.

Отчет за всички оператори - CLK

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по оператори Z ***
Оператор 08020
В БРОМ КРЕДИТ 81
СТОРО СРЕДИ 4
Продажи: 29.29
НАБЕЖИ 519.46
ОСТЪПИ 19.63
СТОРО ВЪРНАВЕ/РЕКОМАНДИ 9
СТОРО ОПЕРАТОРСКИ ГРЕВА 21.87
Продажи: 3.88
СТОРО НАМАНАВАНЕ НА ДИВ.ЛОКВА 18.22
В БРОМ ОБ. 19.88
КРЕДИТ 586.94
Сл. извадени: 2.00
Сл. извадени: 123.00
-----
Сл. извадени: 1.00
000029 29.06.2025 13:29:37
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
43032 40408 05114 04149
3 CLK 63.000 07932 04028
  
```

Бон при валутен параметър "1"

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по оператори Z ***
Оператор 08020
В БРОМ КРЕДИТ 81
СТОРО СРЕДИ 4
Продажи: 501.49
НАБЕЖИ 19.63
ОСТЪПИ 9
СТОРО ВЪРНАВЕ/РЕКОМАНДИ 21.87
СТОРО ОПЕРАТОРСКИ ГРЕВА 11.00
СТОРО НАМАНАВАНЕ НА ДИВ.ЛОКВА 18.22
В БРОМ ОБ. 5.11
КРЕДИТ 491.34
Сл. извадени: 2.00
Сл. извадени: 246.00
-----
Сл. извадени: 2.00
000128 27.06.2025 08:59:51
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
51340 49408 04615 04149
5 CLK 71.632 08977 05109
  
```

Бон при валутен параметър "2"

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по оператори Z ***
Оператор 08020
В БРОМ КРЕДИТ 81
СТОРО СРЕДИ 4
Продажи: 264.25
НАБЕЖИ 15.08
ОСТЪПИ 19.88
СТОРО ВЪРНАВЕ/РЕКОМАНДИ 19.87
СТОРО ОПЕРАТОРСКИ ГРЕВА 18.22
СТОРО НАМАНАВАНЕ НА ДИВ.ЛОКВА 5.11
В БРОМ ОБ. 259.84
КРЕДИТ 2.00
Сл. извадени: 123.00
Сл. извадени: 2.00
-----
Сл. извадени: 1.00
000191 29.06.2025 08:25:18
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
67255 10078 10947 04149
01 CLK 00.000 49508 41434
  
```

Бон при валутен параметър "3"

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по оператори Z ***
Оператор 08020
В БРОМ КРЕДИТ 81
СТОРО СРЕДИ 4
Продажи: 269.29
НАБЕЖИ 15.08
ОСТЪПИ 19.88
СТОРО ВЪРНАВЕ/РЕКОМАНДИ 19.87
СТОРО ОПЕРАТОРСКИ ГРЕВА 18.22
СТОРО НАМАНАВАНЕ НА ДИВ.ЛОКВА 5.11
В БРОМ ОБ. 264.25
КРЕДИТ 2.00
Сл. извадени: 123.00
Сл. извадени: 1.00
-----
Сл. извадени: 1.00
000254 30.06.2025 08:16:05
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
52702 67019 57103 04019
  
```

Отчет за всички артикули - REP

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по артикули Z ***
Оператор 08020
Артикул 0145 8001
К-НОМ: 10.000
СРМ: 327.37
Артикул 0245 8002
К-НОМ: 20.000
СРМ: 57.21
Артикул 10145 8005
К-НОМ: 100.00
СРМ: 5.18
000069 29.06.2025 13:28:01
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
8517 83108 40420 7258
11 CLK 52.172 09728 04149
  
```

Бон при валутен параметър "1"

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по артикули Z ***
Оператор 08020
Артикул 0145 8001
К-НОМ: 10.000
СРМ: 154.55
Артикул 0245 8002
К-НОМ: 20.000
СРМ: 14.172
Артикул 10145 8005
К-НОМ: 100.00
СРМ: 2.23
000129 27.06.2025 01:08:16
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
43032 40408 05114 04149
5 CLK 71.632 08977 05109
  
```

Бон при валутен параметър "2"

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по артикули Z ***
Оператор 08020
Артикул 0145 8001
К-НОМ: 14.000
СРМ: 56.29
Артикул 0245 8002
К-НОМ: 18.22
СРМ: 13.172
Артикул 10145 8005
К-НОМ: 51.13
СРМ: 1.000
СРМ: 2.23
000192 29.06.2025 08:25:30
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
83621 85021 14076 9666
05 CLK 00.000 49508 41434
  
```

Бон при валутен параметър "3"

```

ФИРМА :
Адрес :
БИК : 112030422
*** Отчет по артикули Z ***
Оператор 08020
Артикул 0145 8001
К-НОМ: 14.000
СРМ: 18.22
Артикул 0245 8002
К-НОМ: 14.172
СРМ: 146.52
Артикул 10145 8005
К-НОМ: 18.22
СРМ: 2.59
000255 30.06.2025 08:16:25
СТУМБЕВЕН БОН 8940637
20378 40408 47008 9274
05 CLK 00.000 49508 41434
  
```

Отчет по департаменти **[D]**

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Отчет по департаменти X ***
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 25,000
СМР: 219,74 Б
Стомно:
к-во: 3,000
СМР: 21,00 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 14,123
СМР: 265,58 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
Стомно:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000079 26.06.2025 13:30:20
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
5231-0000-6259-4771
02627-0657-5210-6362
    
```

Бон при валутен параметър "1"

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Отчет по департаменти X ***
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 24,000
СМР: 205,74 Б
Стомно:
к-во: 4,000
СМР: 31,00 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 14,123
СМР: 265,58 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000138 27.06.2025 01:00:28
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
8246-0500-4901-0230
5167-0149-0437-0440
    
```

Бон при валутен параметър "2"

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Отчет по департаменти X ***
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 24,000
СМР: 121,95 Б
Стомно:
к-во: 4,000
СМР: 20,44 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 13,123
СМР: 135,29 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000193 29.06.2025 00:20:07
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
9302-0369-0020-9239
0402-0471-0303-7504
    
```

Бон при валутен параметър "3"

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Отчет по департаменти X ***
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 24,000
СМР: 117,83 Б
Стомно:
к-во: 5,000
СМР: 25,55 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 14,123
СМР: 146,52 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000254 30.06.2025 00:16:28
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
1099-1700-0137-0625
1539-0070-0100-0400
    
```

Периодичен отчет **[VD]**

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Периодичен Отчет 2 ***
от: 26.06.2025 12:03:49
до: 26.06.2025 13:26:19
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 25,000
СМР: 219,74 Б
Стомно:
к-во: 3,000
СМР: 21,00 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 14,123
СМР: 265,58 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000071 26.06.2025 13:20:24
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
1970-4901-0270-3151
7032-9100-0230-1270
    
```

Бон при валутен параметър "1"

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Периодичен Отчет 2 ***
от: 26.06.2025 23:55:23
до: 27.06.2025 00:59:25
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 25,000
СМР: 210,74 Б
Стомно:
к-во: 4,000
СМР: 31,00 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 14,123
СМР: 265,58 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000121 27.06.2025 01:00:24
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
8246-0500-4901-0230
5167-0149-0437-0440
    
```

Бон при валутен параметър "2"

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Периодичен Отчет 2 ***
от: 29.06.2025 00:11:59
до: 29.06.2025 00:24:15
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 24,000
СМР: 121,95 Б
Стомно:
к-во: 4,000
СМР: 20,44 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 13,123
СМР: 135,29 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000194 29.06.2025 00:20:42
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
9302-0369-0020-9239
1042-0408-0435-2616
    
```

Бон при валутен параметър "3"

```

ФИРМА :
ПАРЦЕЛ :
ЕИК : 112030422
0001 Оператор 20 0020
*** Периодичен Отчет 2 ***
от: 30.06.2025 00:04:01
до: 30.06.2025 00:14:57
Депт № 01
Депт 01
Проекти:
к-во: 24,000
СМР: 117,83 Б
Стомно:
к-во: 5,000
СМР: 25,55 Б
Депт № 02
Депт 02
Проекти:
к-во: 14,123
СМР: 146,52 Б
Депт № 05
Депт 05
Проекти:
к-во: 1,000
СМР: 2,50 Б
000257 30.06.2025 00:16:31
СТЪНБЕБЕН БОН
0949637 32940637
1099-1700-0137-0625
1539-0070-0100-0400
    
```

За да пуснете Дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалнта памет натиснете **[T]** В този отчет се съдържа и отчет по департаменти ако има продадени такива.

На дисплея ще се покаже: **ПЕЧАТ?**
<STL>=Да <C>=Не

Ако натиснете **[STL]** ще се разпечата пълен дневен финансов отчет и ще се запише в клен. Ако натиснете **[C]** няма няма да се разпечата пълен дневен финансов отчет, но ще се запише цял в клен и ще разпечата служебен бон за това.

ВНИМАНИЕ!

Всяко фискално устройство, генерира автоматично пълен дневен финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет и в КЛЕН в 23:59:59 часа за всеки календарен ден (от 0:00 до 24:00 часа), през който в устройството са регистрирани продажби/сторно или служебно въведени операции, в следните случаи:

1. когато не е генериран или отпечатан дневен финансов отчет за деня преди 23:59:59 часа; или
2. когато е генериран или отпечатан дневен финансов отчет за деня преди 23:59:59 часа и след генерирането му/отпечатването му в устройството са регистрирани продажби/сторно или служебно въведени операции.

Ако желаете този автоматичен отчет да бъде пуснат в определен от Вас час, то може да програмирате 26 системен параметър.

Ако системен параметър 26 е със стойност 0000 и:

- има пуснати бележки;

- не е пуснат ръчно или от РС дневен финансов отчет 24 часа, то:

- ФУ автоматично ще направи Z отчет, който ще запише в клен, но на печат ще отпечата служебен документ.

Ако е изпълнен 26 системен параметър/да пусне отчет в 17:05ч/ и до 23:59ч няма пуснати фискални бележки, както и служебно въведени/изведени, то ФУ няма да пусне автоматичен Z отчет в 23:59ч

Периодичен отчет по департаменти -Трябва да е пуснат Z отчет и периодичен отчет

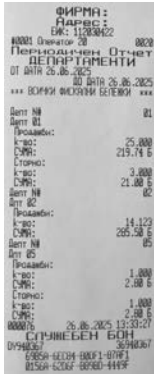
Последователността от операции за разпечатване на отчета е следната:

1 ALT STL

Въведете начална дата - 2 6 0 6 2 5 отУ

Въведете крайна дата - 2 6 0 6 2 5 VD

Използва се за прочитане/справка на продажбите по департаменти. В този отчет се отпечатват всички департаменти с техните натрупани обороти за желания времеви интервал. В отчета, за всеки департамент се отпечатва оборотът като сбор от продажбите на артикулите, принадлежащи към департамента и продажбите с програмирана и въведена от клавиатурата цена.

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

Периодичен отчет по артикули -Трябва да са пуснати Z отчет и отчет по артикули

Последователността от операции за разпечатване на отчета е следната:

2 ALT STL

Въведете начална дата - 2 6 0 6 2 5 отУ

Въведете крайна дата - 2 6 0 6 2 5 VD

Използва се за справка на продаденото количество и сумата от продажбите на всички продадени артикули с включени отстъпки, надбавки, върнати количества и натрупани обороти на всеки един артикул за желан от нас период от време.

ОТЧЕТИ ПО ПЛАЩАНИЯ ОТ ФИСКАЛНА ПАМЕТ

Влизането в режим " ФП " се извършва с помощта на **M** въвеждане на парола и потвърждаване с **CLK**

На дисплея ще се изпlise подразбиране

Фиск. памет
-----

9 9 9 9 CLK - парола по

Фиск. памет
-----

9 9 9 9 CLK

Фиск. памет

ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ ОТ ФП ОТ ДАТА ДО ДАТА

5 1 STL

ОТ ДАТА

- **2 6 0 6 2 5 QTY**

ДО ДАТА

- **2 6 0 6 2 5 VD**

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ ДАТА	26-06-2025	
ДО ДАТА	26-06-2025	
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	586.88
***	В ЕВРО (Е)	586.88
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		27.06.2025 13:37:07
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

Въвежда се начална дата на периода.
Например: 26.06.2025 г. (макс. 6 цифри).
Въвежда се крайната дата на периода.
Например: 26.06.2025 г. (макс. 6 цифри).

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ ДАТА	27.06.2025	
ДО ДАТА	27.06.2025	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	27.06.2025 00:00:32	
НОВА СТОЯНОСТ - 1		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	476.69
***	В ЕВРО (Е)	476.69
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		27.06.2025 01:19:51
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ ДАТА	26-06-2025	
ДО ДАТА	29-06-2025	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	27.06.2025 00:00:32	
НОВА СТОЯНОСТ - 1		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	259.84
***	В ЕВРО (Е)	259.84
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		29.06.2025 00:32:45
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ ДАТА	26-06-2025	
ДО ДАТА	29-06-2025	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	29.06.2025 00:00:28	
НОВА СТОЯНОСТ - 2		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	259.84
***	В ЕВРО (Е)	259.84
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		29.06.2025 00:32:45
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ ДАТА	25-06-2025	
ДО ДАТА	30-06-2025	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	27.06.2025 00:00:32	
НОВА СТОЯНОСТ - 1		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	523.78
***	В ЕВРО (Е)	523.78
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		30.06.2025 00:24:24
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ ДАТА	25-06-2025	
ДО ДАТА	30-06-2025	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	29.06.2025 00:00:28	
НОВА СТОЯНОСТ - 2		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	523.78
***	В ЕВРО (Е)	523.78
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		30.06.2025 00:24:24
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ ОТ ФП ОТ БЛОК ДО БЛОК

5 2 STL

ОТ БЛОК

1 QTY

ДО БЛОК

2 VD

номер на начален блок

номер на краен блок

Бон при валутен параметър "1"

Бон при валутен параметър "2"

Бон при валутен параметър "3"

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ БЛОК	0001	
ДО БЛОК	9999	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	27.06.2025 00:00:32	
НОВА СТОЯНОСТ - 1		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	476.69
***	В ЕВРО (Е)	476.69
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		27.06.2025 01:19:51
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ БЛОК	0001	
ДО БЛОК	9999	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	27.06.2025 00:00:32	
НОВА СТОЯНОСТ - 1		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	476.69
***	В ЕВРО (Е)	476.69
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		27.06.2025 01:19:51
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ БЛОК	0001	
ДО БЛОК	9999	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	29.06.2025 00:00:28	
НОВА СТОЯНОСТ - 2		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	259.84
***	В ЕВРО (Е)	259.84
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		29.06.2025 00:32:45
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ БЛОК	0001	
ДО БЛОК	9999	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	27.06.2025 00:00:32	
НОВА СТОЯНОСТ - 1		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	523.78
***	В ЕВРО (Е)	523.78
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		30.06.2025 00:24:24
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

ФИРМА : ПАРВЕС : ЕИК : 11280422		0020
N001 Оператор 20		0020
ПЕРИОДИЧЕН ОТЧЕТ ПО ПЛАЩАНИЯ		
ОТ БЛОК	0001	
ДО БЛОК	9999	
ПРОМЯНА НА ВАЛУТЕН ПАРАМЕТЪР	29.06.2025 00:00:28	
НОВА СТОЯНОСТ - 2		
***	ОБЩО ЗА ПЕРИОДА	523.78
***	В ЕВРО (Е)	523.78
***	С КАРТА (Б)	0.00
N00014		30.06.2025 00:24:24
СТЪЛБИЧЕН БОН		
DY948067	02948067	02948067
1584-1680-1680-1680		02948067
00624-10634-10634-0000		

РАЗПЕЧАТВАНЕ НА ПОДРОБНА ИНФОРМАЦИЯ ОТ КЛЕН

За да разпечатате информация от клен, следвайте инструкцията. Влезте в режим Нулиране или Четене. Въведете парола по подразбира 9999 и натиснете . За избиране на КЛЕН натинете последователно клавишите

  ПЕЧАТАТ КЛЕН

Разпечатване на подробна информация за този КЛЕН с бутон

ВНИМАНИЕ!

При печат на КЛЕН, преди <STL> въвеждаме 2-цифрено число:

Първата цифра указва типа на границите на диапазона, а именно:

- 1 = по номера на документи
- 2 = по номера на Z отчети
- 3 = по дати

Втората цифра указва типа на документите, а именно:

- 1 = фиск. бележки от продажби
- 2 = сторно фиск. бележки
- 3 = всички фиск. бележки
- 4 = дневни Z отчети
- 5 = служебно въведени/изведени
- 6 = дневни X отчети
- 7 = всички други отчети, освен посочените по-горе (4 и 6)
- 8 = всички документи

След това, при въвеждане на начало(<QTY>) и край(<VD>) на диапазона се работи, както досега.

ПРИМЕРИ	
  	Печат на всички фискални бележки от продажби по номера на документи
  	Печат на всички сторно фискални бележки по номера на документи
  	Печат на всички фискални бележки по номера на документи
----	----
  	Печат на всички фискални бележки от продажби по номера на Z отчети
  	Печат на всички сторно фискални бележки по номера на Z отчети
  	Печат на всички фискални бележки по номера на Z отчети
----	----
  	Печат на всички фискални бележки от продажби по дати
  	Печат на всички сторно фискални бележки по дати
  	Печат на всички фискални бележки по дати

Пример - Печат на всички фискални бележки от продажби по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 1 STL ОТ БОН 3 0 QTY ДО БОН 3 2 VD

Разпечатва копие на всички фискални бележки от продажби по номера на документи от 30 до 32 номер

Пример - Печат на всички сторно фискални бележки по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 2 STL ОТ БОН 2 QTY ДО БОН 8 VD

Разпечатва копие на всички сторно фискални бележки по номера на документи от 2 до 8 номер

Пример - Печат на всички фискални бележки по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 3 STL ОТ БОН 3 QTY ДО БОН 5 VD

Разпечатва копие на всички фискални бележки по номера на документи от 3 до 5 номер

Пример - Печат на всички дневни Z отчети по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 4 STL ОТ БОН 2 QTY ДО БОН 1 5 VD

Разпечатва копие на всички дневни Z отчети по номера на документи от 2 до 15 номер

Пример - Печат на всички служебно въведени/изведени по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 5 STL ОТ БОН 5 QTY ДО БОН 1 0 VD

Разпечатва копие на всички служебно въведени/изведени по номера на документи от 5 до 10 номер

Пример - Печат на всички дневни X отчети по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 6 STL ОТ БОН 2 QTY ДО БОН 5 VD

Разпечатва копие на всички дневни X отчети по номера на документи от 2 до 5 номер

Пример - Печат на всички други отчети(освен X и Z отчети) по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 7 STL ОТ БОН 2 QTY ДО БОН 5 VD

Разпечатва копие на всички други отчети (освен X и Z отчети) по номера на документи от 2 до 5 номер

Пример - Печат на всички документи по номера на документи, натиснете последователно клавиши:

1 8 STL ОТ БОН 2 QTY ДО БОН 5 VD

Разпечатва копие на всички документи по номера на документи от 2 до 5 номер

Пример - Печат на всички фискални бележки от продажби по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 1 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QTY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички фискални бележки от продажби по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички сторно фискални бележки по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 2 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QTY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички сторно фискални бележки по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички фискални бележки по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 3 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QTY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички фискални бележки по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички Z отчети по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 4 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QTY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички Z отчети по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички служебно въведени/изведени по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 5 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QTY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички служебно въведени/изведени по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички дневни X отчети по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 6 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QTY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички дневни X отчети по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички други отчети (освен X и Z отчети) по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 7 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички други отчети (освен X и Z отчети) по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички документи по номера на Z отчети, натиснете последователно клавиши:

2 8 STL ОТ ОТЧЕТ 2 QY ДО ОТЧЕТ 3 VD ПЕЧАТ КЛЕН

Разпечатва копие на всички документи по номера на Z отчети от 2-ри до 3-ри номер на Z отчет

Пример - Печат на всички фискални бележки от продажби по дати, натиснете последователно клавиши:

3 1 STL ОТ ДАТА 2 6 0 6 2 5 QY ДО ДАТА 2 6 0 6 2 5 VD

Разпечатва копие на всички фискални бележки от продажби от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички сторно фискални бележки по дати, натиснете последователно клавиши:

3 2 STL ОТ ДАТА 2 6 0 6 2 5 QY ДО ДАТА 2 6 0 6 2 5 VD

Разпечатва копие на всички сторно фискални бележки от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички фискални бележки по дати, натиснете последователно клавиши:

3 3 STL ОТ ДАТА 2 6 0 6 2 5 QY ДО ДАТА 2 6 0 6 2 5 VD

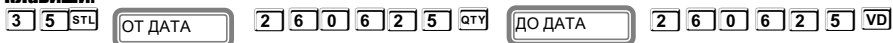
Разпечатва копие на всички фискални бележки от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички дневни Z отчети по дати, натиснете последователно клавиши:

3 4 STL ОТ ДАТА 2 6 0 6 2 5 QY ДО ДАТА 2 6 0 6 2 5 VD

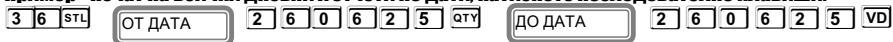
Разпечатва копие на всички дневни Z отчети от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички служебно въведени/изведени по дати, натиснете последователно клавиши:

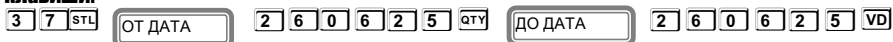
Разпечатва копие на всички служебно въведени/изведени от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички дневни X отчети по дати, натиснете последователно клавиши:

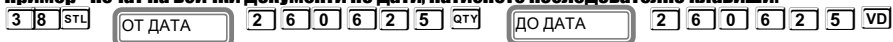
Разпечатва копие на всички дневни X отчети от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички други отчети (освен X и Z отчети) по дати, натиснете последователно клавиши:

Разпечатва копие на всички други отчети (освен X и Z отчети) от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

Пример - Печат на всички документи по дати, натиснете последователно клавиши:

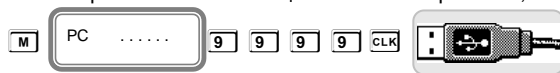

Разпечатва копие на всички документи от дата 26.06.2025 до дата 26.06.2025

РЕЖИМ ФИСКАЛЕН ПРИНТЕР - РС

Този режим позволява работа с РС /персонален компютър/.

Влезте в режим РС. С помощта на **[M]** изберете РС, въведете паролата и потвърдете **[CLK]**

9 9 9 9 [CLK] - Паролата по подразбиране

В режим РС, ЕКАФП работи като фискален принтер под управлението на приложна програма, като комуникира с нея по виртуален компорт USB /CDC/. Тя е предназначена да изпълнява набор от команди, подредени логически в зависимост от операциите, които трябва да се изпълнят. Функциите, които изпълнява ЕКАФП в този режим са:

- Записва и съхранява под управление на приложна програма заглавни редове на клише;
- Записва и съхранява под управление на приложна програма артикулна база данни;

- Записва и съхранява под управление на приложна програма данни за департаменти с име и принадлежност към данъчна група;
- Записва и съхранява под управление на приложна програма видове плащания;
- Отпечатва под управление на приложна програма различни видове фискални и служебни отчети;
- Отпечатва под управление на приложна програма различни видове фискални и служебни бележки;
- Отпечатва под управление на приложна програма служебно въведени, служебно изведени суми.

Когато имате пусната бележка от РС/отворен бон/, можете да я приключите от ФУ, като:

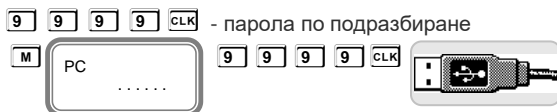

- C **ALT** **VD** 3 пъти – анулирате бележката
- C **ALT** **TL** 3 пъти – приключватے ръчно бележката.

Работа с Bluetooth

Влезте в режим РС. Въведете парола по подразбиране /9999/

Натиснете **CLK** , за да потвърдите.

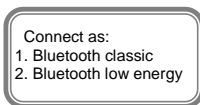
За да включите Bluetooth натиснете **STL** . На дисплея ще се покаже иконата

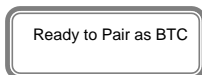
За да сдвоите двете устройства:

От ФУ натиснете и задръжте **ALT** и натиснете **STL**

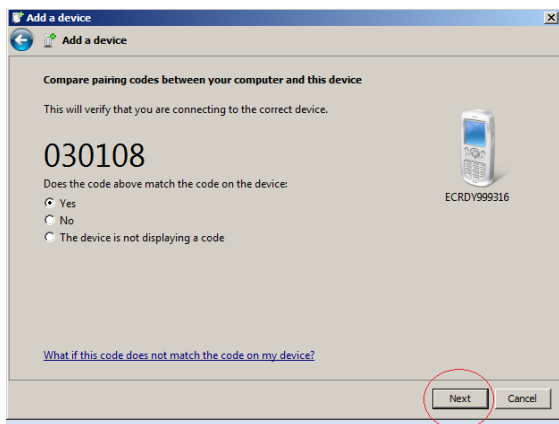
На дисплея ще се визуализира следния надпис:

Натиснете бутон **1** , за да работите с класически BT.

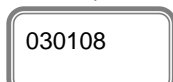

След като е добавено устройството на Вашия компютър /с Windows 7 Professional/, тогава ще се покаже подобен прозорец:

Натиснете **Next**.

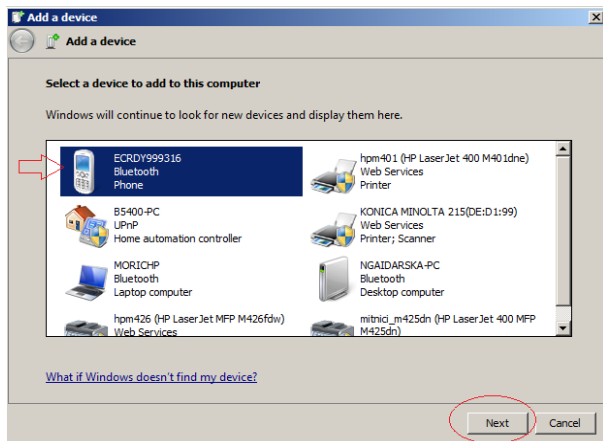
В това време на дисплея на ФУ, трябва да се покаже същото число 030108

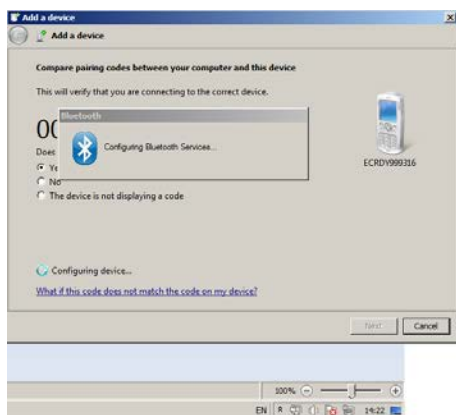
Натиснете , за да потвърдите.

При правилно свързване ще видите добавено Вашето ФУ.

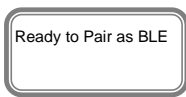

Натиснете **Next**

Вашите устройства са съдени и готови за работа.

За работа с Bluetooth low energy/BLE/, натиснете бутон **2**.
За целта трябва да имате специално приложение.

За да изключите БТ, натиснете **STL**

ГРЕШКИ НА ЕКАФП

При работа с ЕКАФП са възможни грешки по следните причини:

- неизправност на ЕКАФП;
- неправилна работа на оператора с ЕКАФП;
- неизправна ФП;
- неизправен данъчен терминал;
- липса, повреда или запълване на клен.

В случай на грешка, информация за това (съобщение) се индицира на дисплея и (или) се разпечатва.

При поява на съобщение за грешка клавиш **TL** превключва показване на номер грешка или пояснителен текст

№	Текст на дисплея	Пояснителен текст	Коментар
1	ПРЕПЪЛВАНЕ	Въпросната операция ще доведе до препълване	Натиснете C и пуснете всички отчети с нулиране
3	ПРЕПЪЛНЕН БОН	Нямате право на повече продажби в този бон	Натиснете C и приключете бележката
4	ПРЕП.БРОЙ ПЛ.	Нямате право на повече плащания в този бон	Натиснете C и приключете бележката
5	НУЛЕВА СУМА	Опит за извършване на нулева транзакция	Натиснете C и въведете правилната сума
6	ЗАПОЧНАТО ПЛ.	Опит за извършване на продажба, след като е започнато плащане	Натиснете C и приключете бележката
7	ЗАБР.ОПЕРАЦИЯ	Нямате право на такава операция	Натиснете C и приключете бележката
8	ЗАБР.ДАН.ГРУПА	Забранена за продажби дан. група	Натиснете C и направете продажба по програмирана дан.гр.
9	ГР.ДИАПАЗОН Ф-РА	Опит за издаване на разширена клиентска бележка (фактура) без въведен диапазон	Натиснете C Видж системни параметри
10	НЕКОРЕКТНА ДАТА		Натиснете C и сверете датата си.
11	МНОГО ТОЧКИ	Въвеждане на повече от една десетична точка	Натиснете C Видж системни параметри
12	*	Въвеждане на повече от един символ '+' или '-'	Възниква само при работа с компютър
13	*	Символът '+' или '-' не е в първа позиция	Възниква само при работа с компютър

14	ГРЕШЕН СИМВОЛ	Недопустим символ, напр. баркод, който съдържа не само цифри	Натиснете <input type="button" value="C"/> и въведете верни стойности
15	МНОГО ДЕС.ЗНАЦИ	Повече от допустимия брой знаци след десетичната точка	Натиснете <input type="button" value="C"/> виж системен параметър 1
16	МНОГО ЗНАЦИ	Въведени са повече от разрешения брой символи	Натиснете <input type="button" value="C"/> и въведете правилен брой символи
17	LOW BATTERY	Слаба батерия	Включете ФУ на външно захранване
19	ОТВОРЕН БОН	Има отворен бон	Натиснете <input type="button" value="C"/> и приклучете бон
20	ГРЕШЕН КЛАВИШ	В дадената ситуация не се обслужва натиснатия от Вас клавиш	Натиснете <input type="button" value="C"/> и продължете работа
21	ГРЕШНА СТОЙНОСТ	Стойността е извън допустимите граници	Натиснете <input type="button" value="C"/> и въведете стойност в допустимите граници
22	ЗАБР.ОПЕРАЦИЯ	Виж системен параметър	Натиснете <input type="button" value="C"/> Виж системен парам
23	ЗАБРАНЕН ВОЙД	Опит за "дълбок" войд след отстъпка/надбавка в/у междинна сума	Натиснете <input type="button" value="C"/> и приклучете бележката
24	ГР.ОПЕРАЦИЯ	Опит за "дълбок" войд на несъществуваща транзакция	Натиснете <input type="button" value="C"/> и приклучете бон
25	ГР.ОПЕРАЦИЯ	Опит за извършване на плащане, без да има продажби	Натиснете <input type="button" value="C"/> и направете продажби преди плащане
26	НЯМА ЗАПАС	Опит за продажба на артикул с количество, надвишаващо запаса му	Натиснете <input type="button" value="C"/> и виж запас на този арт.икул
27	ГР.ОТГ.ВЕЗНА	Некоректна комуникация с ел. везна	Натиснете <input type="button" value="C"/> въведете верни стойности
28	НЯМА НАЛИЧНОСТ	Опит за продажба без наличност	Натиснете <input type="button" value="C"/> и продължете работа
30	ПЪЛНА ФП	ФП е пълна	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
37	Грешка терминал	Няма връзка с терминала	Провете всички настройки. Ако настройките са наред и отново излиза тази грешка, то обадете се в сервиз.
38	Грешка терминал	Няма връзка с терминала	Провете всички настройки. Ако настройките са наред и отново излиза тази грешка, то обадете се в сервиз.
41	ГР. БАРКОД	Некоректен баркод (грешна контролна сума)	Натиснете <input type="button" value="C"/> и въведете верни данни
42	НУЛЕВ БАРКОД	Опит за продажба с нулев баркод	Натиснете <input type="button" value="C"/> въведете БК
43	ЗАБР.БАРКОД	Опит за програмиране с тегловен баркод	Натиснете <input type="button" value="C"/> и продължете работа
44	НЕНАМЕРЕН БК	Опит за продажба с непрограмиран баркод	Натиснете <input type="button" value="C"/> програмирайте БК
45	ДУБЛИРАН БК	Опит за програмиране на вече съществуващ баркод	Натиснете <input type="button" value="C"/> програмирайте друг БК

48	Възм.отр.оборот	Опит за отстъпка над нулева междинна сума	Натиснете <input type="button" value="C"/> и приклучете бележката
58	BLE counection alreedy	Няма връзка с BLE	Опитайте пак
59	BLE WRONG STAMP	Грешка при връзка с BLE	Натиснете <input type="button" value="C"/> и опитайте да се свържете отново с BLE
61	**ПОВРЕДЕН КЛЕН	Опит за работа с КЛЕН, неотговарящ на изискванията	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
70	**НЯМА ФИСКАЛНА	!!! Не е открита ФП !!!!	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
71	**ПОДМЯНА ФП	!!! Некоректни данни във ФП !!!!	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
72	**ГР. ЗАПИС ФП	!!! Грешка при запис във ФП !!!!	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
76	**ИНФОРМАЦИЯ НАП	Необходима е информация от сървъра на НАП	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
78	ПРОМЯНА НАП	Необходима е ПРОМЯНА от сървъра на НАП	Изчакайте да се извърши автоматична промяна.
81	ПРЕП.ДН.ОТЧЕТ	Дневният финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет е препълнен	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете дн.фин.отчет с нулиране и запис във фискалната памет
82	ПРЕП.24 h	Не е пуснат дневен отчет	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете дн.фин.отчет с нулиране и запис във фискалната памет
83	ПРЕП.ОПЕРАТОР	Отчетът по оператори е препълнен	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете.отчет по оператори в нулиране
84	ПРЕП. АРТ.	Отчетът по артикули е препълнен	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете отчет по арт. в нулиране
85	ПРЕП. ПЕР. ОТЧЕТ	Периодичен отчет е препълнен	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете пер. отчет в нулиране
90	ПЕР.ОТЧЕТ	Не е нулиран периодичен отчет	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете пер. отчет в нулиране
91	ДН. ОТЧЕТ	Не е нулиран дневният финансов отчет с нулиране и запис във фискалната памет	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете дн.фин.отчет с нулиране и запис във фискалната памет
92	ОПЕР. ОТЧЕТ	Не е нулиран отчетът по оператори	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете.отчет по оператори в нулиране
93	ОТЧЕТ АРТ.	Не е нулиран отчетът по артикули	Натиснете <input type="button" value="C"/> пуснете отчет по арт. в нулиране
97	ЗАБР.ПРОМЯНА	Не може да се препрограмира това поле	Натиснете <input type="button" value="C"/> и пуснете дн.отчет с нулиране

98	НЕИЗПРАТЕН ФБ	Не може да изпрати данни от ФБ към сървъра на НАП	Натиснете <input type="button" value="C"/> и изчакайте поне 15 мин. да пристигне информация на сървъра и опитайте пак. Ако проблемът продължава се обърнете към сервизен специалист .
102	**НЯМА МОДЕМ	Няма комуникация между ФУ и модема	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
107	**ЗАКЛ. SIM КАРТА	SIM картата на модема е заключена.	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
108	ГРЕШНА ПАРОЛА	Опит за въвеждане на грешна парола.	Натиснете <input type="button" value="C"/> и въведете вярна парола
110	**НОВА SIM КАРТА	Подменена SIM карта	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
111	**КОМУН. ГР. НАП	Грешка при комуникация между ДТ и сървъра на НАП	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
113	**ОТКАЗ ОТ НАП	Сървърът на НАП не приема подадените му данни	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
117	МОБ.ОПЕРАТОР ГР.	Неуспешен опит за регистрация на модема в мрежата на мобилния оператор	Натиснете <input type="button" value="C"/> изчакайте, ако не започне работа,обърнете се към сервизен техник
118	ЗАБР.ОПЕРАЦИЯ	Операцията е забранена	Натиснете <input type="button" value="C"/> и продължете работа
119	Препълване на ОП	Оперативната памет е препълнена	Натиснете <input type="button" value="C"/> и приключете бон
120	НЕВЪВЕДЕНО ПОЛЕ	Невъведена стойност в задължително поле	Натиснете <input type="button" value="C"/> и програмирайте ст-та
123	Повреден клен		Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
124	**ПОДМЕНЕН КЛЕН	ФУ не разпознава поставения КЛЕН (КЛЕН-ът е активиран на друго ФУ)	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
125	**НЯМА КЛЕН	Ако ФУ е регистрирано, то не може да работи без КЛЕН	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
126	**ПЪЛЕН КЛЕН	КЛЕН е близо до препълване или препълнен. Трябва да се замени.	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист
127	Клен	КЛЕН не е инициализиран правилно	Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист

* Възниква само при работа с компютър. Грешката се връща към приложната програма, а не се индицира на ФУ, затова не е съпроводена с текст

** Не може да продължите работа. Незабавно се обърнете към сервизен специалист.

ВГРАДЕН GPRS ТЕРМИНАЛ /ДАНЪЧЕН ТЕРМИНАЛ/

ЕКАФП Comract M 03 работи с вграден данъчен терминал. При включване ФУ проверява наличието на терминала. В случай, че ФУ е вече фискализирано и не успее да намери вградения терминал, ФУ, блокира ” със системна грешка номер 16 (едно продължително и 6 кратки бипкания на всеки три секунди) Не може да продължите работа преди отстраняване на проблема. В края на всяка касова бележка ФУ проверява съответствието на индивидуалните номера на ФУ и ФП, ЕИК и IMSI на SIM картата в терминала. В случай на несъответствие ФУ блокира своята работа и не може повече да издава фискални касови бележки или да изпълни операция дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП. При изпълнение на дневен финансов отчет с нулиране и запис във ФП ФУ, след като запише отчета във ФП и преди да нулира неговите регистри, стартира тест за проверка на изправността на комуникацията на терминала с мобилния оператор. В случай на грешка тя се отпечатва в края на отчета. При констатирана неизправност в три поредни дневни финансови отчета ФУ блокира своята работа до отстраняване на проблема.